

परिवर्तनको लागि क्राइम अपरेशन

CRIME OPERATION

साप्ताहिक

पानीको सही सदुपयोग
गरौं । पानी महसुल
समयतै तिरी अनावश्यक
जस्तैवालाबाट बचौं ।

नेपाल खानेपानी संस्थान शाखा
कार्यालय देवकोटा चौक
विराटनगर

❑ वर्ष १० ❑ अंक १८ २०७८ मंसिर १९ गते आईतवार

Sunday 5, DEC 2021

❑ पृष्ठ: ६, ❑ मूल्य रु. १०/-

साजिद मियाँलाई रिहाई गर्न आफूतको माग

विराटनगर । साधीसंगको लेनदेनको विवादले ज्यान माने उद्योगमा पुर्णकाल लागि थुनिएका मोरङ राजधानी इष्टा उद्योगका सञ्चालक अध्यक्ष महमद साजित मियाँलाई रिहाई गर्न पत्रकार सम्मेलन गरी आफूतले माग गरेको छ ।

कटहरी गाउँपालिका वडा नं. ६ स्थित मोरङ राजधानी इष्टा उद्योगका सञ्चालक अध्यक्ष मियाँ वेकसुर रहेको भन्दै आफूतहरूले सम्बन्धित निकायसंग माग गर्नुभएको हो ।

मोरङ राजधानी इष्टा उद्योगमा ५० प्रतिशत शेयर रहेको कलामसिंह लामाले हरहिसाब पारदर्शीता नगरेको विषयलाई लिएर दुवै पक्षबीच एकवर्षदेखि विवाद हुँदै आएको थियो ।

विवादका कारण असोज १० गते कलामसिंह लामालाई विमल काकीले खुकुरी प्रहार गरेर घाइते बनाएका थिए । गृहपछि काकीलाई प्रहरीले तत्काल नियन्त्रणमा लिएर ज्यान माने उद्योगमा प्रहरीले थुनिएको थियो ।

भारतीय मोटर साईकलमा तस्करी

भापा । भापाको मोचनगर नगरपालिका वडा नं. ४ राईसिङ स्थितवाट लागुऔषध ब्राउन सुगर सहित एक जनालाई भारतीय नम्बर प्लेटको मोटरसाईकल सहित पक्राउ गरेको छ । पक्राउ पर्नेमा सोही स्थानका ३७ वर्षीय सम्बर बहादुर आले मगर रहेका छन् ।

शुक्रवार प्रहरी चौकी बाहुनडाँगीबाट खटिएको प्रहरी

आमा र बहिनीको कुटाईबाट मृत्यु

विराटनगर । आमा र बहिनीको कुटपिटबाट मोरङ कटहरी गाउँपालिका वडा नं. ५ का ४० वर्षीय राजेन्द्र उरावको मृत्यु भएको छ ।

कुटपिटमा सम्लग्न रहेका ५५ वर्षीय बातिथो उराव र २० वर्षीय रिता उरावलाई पक्राउ गरिएको छ ।

गत मंसिर १९ गते राजेन्द्रले मादक पदार्थ सेवन गरी

मोरङ राजधानी इष्टा उद्योगका सञ्चालक अध्यक्ष महमद साजित मियाँले नै ज्यान माने लगाएको भन्दै मियाँलाई समेत ज्यान माने उद्योगमा लामाले जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा मुद्दा दर्ता गराएका थिए ।

मोरङ जिल्ला अदालतमा जिल्ला न्यायाधीश किशोर सिम्रिकेले ईजलासमा प्रतिवादी विमल काकीले दिएको बयानको जवाफ न ६ मा भनिएको छ । मैले कलामसिंह लामालाई एकचोटि खुकुरी प्रहार गरेको हो । मलाई खुकुरी प्रहार गर्न लामाले नै लगाएका हुन । म एक्लेले खुकुरी प्रहार गरेको काकीको बयानमा उल्लेख छ ।

लामाले विभिन्न बहाना देखाउँदै ५० प्रतिशत शेयर विवाद गर्दै आएको अध्यक्ष मियाँको आफूतहरूले बताएका छन् ।

लामाले अट्टर गर्दै मोरङ राजधानी इष्टा उद्योगमा रहेको लाखौं इष्टा वेचिसेको अध्यक्ष मियाँको आफूतहरूले बताए ।

बाँकी अन्तिम पेजमा...

टोलीले चेकजाँच गर्ने क्रममा भारतबाट नेपाल तर्फ आउदै गरेको डब्लुबी ७४ ए ६०९९ नम्बरको भारतीय मोटरसाईकल सवार रहेका मगरको साथबाट ब्राउन सुगर १४ ग्राम बरामद गरिएको थियो ।

प्रहरीले उनलाई मोटरसाईकल सहित नियन्त्रणमा लिई थप अनुसन्धान भइरहेको ईलाका प्रहरी कार्यालय काँक्रेभुङले जनाएको छ ।

वादविवाद हुँदा आमा र बहिनीले बाँसको लाठिले टाउकोमा प्रहार गर्दा घाइते भएका राजेन्द्रको नोबेल अस्पताल विराटनगर उपचारको क्रममा आज राती सर्वा १० बजे मृत्यु भएको छ ।

घटना सम्बन्धमा थप अनुसन्धान भइरहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय मोरङले जनाएको छ ।

राष्ट्रिय जनता दल, नेपाल पिछडावर्ग (ओबिसी) महासंघ र जनता समाजवादी पार्टी बीच एकिकरण

हिरालाल साह
विराटनगर । राष्ट्रिय जनता दल, अखिल नेपाल पिछडावर्ग (ओबिसी) महासंघ र जनता समाजवादी पार्टी एकिकरण भएको छ ।

उद्योग बाणिज्य संघ जनकपुरको सभाहलमा शुक्रवार राष्ट्रिय जनता दल र अखिल नेपाल पिछडावर्ग (ओबिसी) महासंघको एकीकरण तथा भातृ संगठन घोषणा सभाको आयोजना गरि एकिकरण भएको हो ।

जसपा नेपालका केन्द्रीय अध्यक्ष तथा कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि उपेन्द्र यादव र राष्ट्रिय जनता दल तथा अखिल नेपाल पिछडावर्ग (ओबिसी) महासंघको अध्यक्ष भरत प्रसाद महतोको उपस्थितिमा जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) नेपाल र अखिल नेपाल पिछडावर्ग महासंघले २ बुंदे सहमतिमा सहकार्य गरि 'पिछडावर्ग (ओबिसी) महासंघ नेपाल' घोषणा गरेका छन् ।

घोषणा सभामा अध्यक्ष यादवले ठूला-ठूला राजनीतिक परिवर्तन भए पनि जनताको अवस्थामा कुनै

समानतालाई अन्त्य गर्ने खालको पुँजीवाद आवश्यक

विराटनगर । मोरङ व्यापार संघले शुक्रवार आयोजना गरेको ६५ औं साधारणसभा समुदायन समारोहको प्रमुख अतिथि अर्थमन्त्री जनार्दन शर्मा प्रभावकरले देश विकासका लागि अब असमानतालाई अन्त्य गर्ने खालको सुधारिएको पुँजीवाद आवश्यक रहेको बताए ।

जलविद्युतको अत्याधिक खपत देशमा भएमाथि आर्थिक समृद्धि हासिल हुने भन्दै १० हजार मेगावाट विद्युत् खपत गर्न सक्ने वातावरण निर्माण गर्नुपर्नेमा मन्त्री शर्माले जोड दिँदै प्रदेशलाई र स्थानीय तहलाई वलियो बनाउनु पर्छ, जनतासँग जोडिएका स्थानीय तहलाई वलियो नबनाएसम्म विकास असम्भव छ । देशको विकासका लागि नीजि क्षेत्र र सरकारबीचको सहकार्य गरेर

परिवर्तन नभएको, एकल जातीय राज्य व्यवस्था कायम रहेकोले जातीय भेदभाव समाप्त पार्न सबै उपेक्षित वर्ग एक जुट भइ अन्तिम लडाइ लड्नु पर्ने र सोको लागि जसपा शक्ति संचितिकरणमा निरन्तर कार्यरत रहेको बताएका थिए ।

एउटा नयाँ आन्दोलनको आवश्यकता रहेको बताउँदै एकल जातीय पकडलाई तोड्न आह्वान गर्दै राज्यको मुख्य शक्तिको रूपमा

मानिने शैत्य, न्यायपालिका र राजनीतिक शक्तिलाई अझै पनि २० प्रतिशत जनसंख्या रहेको एकल जातिकै वर्चस्व रहेको बताउँदै अध्यक्ष यादवले शासक वर्गको भेदभावपूर्ण नीतिकै कारण देशका ७० प्रतिशत जनताको सत्ता र शक्तिमा चार पाँच प्रतिशत अधिकार समेत नरहेको उल्लेख गरेका थिए । भेदभावपूर्ण नीतिकै कारण पिछडावर्ग हरेक क्षेत्रमा उपेक्षित रहेकोले आरक्षणको व्यवस्था

नभए सम्म शक्ति र सत्तामा हैसियत अनुसारको भारीदारी सम्भव नरहेको उनले प्रष्ट पारेका थिए ।

त्यसैगरी राष्ट्रिय जनता दल तथा अखिल नेपाल पिछडावर्ग (ओबिसी) महासंघको अध्यक्ष भरत प्रसाद महतोले भने, 'अखिल नेपाल पिछडावर्ग महासंघलाई आउने दिनमा जसपाको मजबुत भातृ संगठन निर्माण गर्ने र

बाँकी अन्तिम पेजमा...

जान सक्ने वहाँका भनाई थियो । सुनसरीको अमडुवामा रहेको सरकारको ६ सय २५ विघा जग्गामा उद्योग स्थापनाका लागि चाहिने आवश्यक पूर्वाधार, विद्युत, श्रमशक्ति र जग्गा लिज लिने भए प्रक्रिया मिलाएर दिन आफू तयार

रहेको मन्त्री शर्माले बताए । प्रदेश १ मा नयाँ औद्योगिक क्षेत्र निर्माण गर्ने, शैक्षिक टुरिजमको विकास गर्ने र स्वास्थ्य टुरिजमको विकास गर्नुपर्नेमा जोड दिए ।

वैकको व्याजदर घटाउने विषयमा उद्योगी व्यवसायीले राखेको

जिज्ञासाको उत्तर दिँदै मन्त्री शर्माले बैंकहरूबीचमा पनि एउटा कुरा नभएको बताए । 'एउटाले व्याजदरको स्थायित्वको कुरा गर्छ, अर्कोले स्वतन्त्र छाड्नु पर्नेमा जोड दिन्छ,' उनले भने, 'यस विषयमा बाँकी अन्तिम पेजमा...

SUKRATARA FURNITURE UDYOG

BIRATNAGAR

9842033365
9805391277

Chattdev007@gmail.com

All types of Fabrication, Furniture, Prefab, Truss are available.

राष्ट्रिय...

पिछडावर्गमा पर्ने जातजातिहरूको केन्द्र र प्रदेशमा सुचिकृत गराउने र पिछडावर्ग (ओबिसी) उत्थान विकास समितिको पदाधिकारीको नियुक्ति गर्ने उल्लेख गर्नु भयो । पिछडावर्ग (ओबिसी) को आवाज कुनै पनि पार्टीले नस्वीकारेको र जसपाले आवाज सुनिदिएको प्रती धन्यवाद दिएका थिए ।

सो कार्यक्रममा जनकपुरधाम उपमहानगरपालिकाका मेयर लालकिशोर साहले पार्टीको एकीकरणले जसपाको विभेदपूर्ण सरकार सत्ता विरुद्धको आन्दोलनलाई थप उर्जा प्राप्त भएको बताए ।

विगत २०५५ साल देखि नेपाल पिछडावर्ग (ओबिसी) महासंघ उच्चवर्ग, आदीवासी जनजाति र दलितमा नपर्ने भन्ने ३ दर्जन जातिको हक अधिकारको लागि संघर्ष गर्दै आएको थियो । २०७४ साल मंसिरमा के.पी.ओ.ली सरकारको पालामा नेकपासँग समायोजन घोषणा भएर अखिल नेपाल पिछडावर्ग महासंघ बनेको थियो । अखिल नेपाल पिछडावर्ग महासंघमा रहेको ३३ वटा जातजाति, २२ ओटा जिल्लामा संगठन विस्तार र ६५ हजार सदस्य रहेका छन् ।

उक्त कार्यक्रममा संघीय सांसद डा.सूर्यनाथ यादव, प्रमोद कुमार साह, ओबीसी केन्द्रीय प्रवक्ता मनाङ महतो, बर्दिया जिल्ला अध्यक्ष श्रीराम यादव लगायतका वक्ताहरूले शुभकामना मन्तव्य राखेका थिए ।

समानतालाई...

छलफल गरिरहेका छौं ।'

शुभकामना मन्तव्यको क्रममा अर्थ सचिव मधु कुमार सरासिनीले सरकारले लिएको ७ प्रतिशत आर्थिक वृद्धिदर लक्ष्य पुरा हुने बताउँदै अहिलेसम्म २७ प्रतिशत पूँजीगत खर्च भइसकेको छ । दसपटक पूँजीगत खर्चमा इतिहास रच्ने दावी गर्नु भएको थियो ।

उद्योगी-व्यवसायीका प्रतिनिधिले पूँजीगत खर्च बढाउनुपर्ने सुझाव सरकारलाई दिएका थिए । मोरङ

साजिद...

प्रतिवादी मोरङ राजधानी इट्टा उद्योगका सञ्चालक अध्यक्ष महमद साजित मियाँलाई मुलुकी अपराध संहिता २०७४ को दफा १ सय ८३ को उपदफा(१) बमोजीमको कसुरमा ऐन संहिताको दफा १ सय ८३ को उपदफा (२) बमोजीम सजाय हुन समेतको मागदावी लिई अभियोगपत्र मुद्दा दायर भएको थियो ।

प्रतिवादी विमल काकीले मोरङ जिल्ला अदालत र अधिकारप्राप्त अधिकारी समक्ष बयान गर्दा घाईते कलामसिंह लामालाई खुकुटी प्रहार गरेको स्वीकार गरी बयान गरी सकेको छ ।

अदालतमा अधिकारप्राप्त अधिकारी समक्ष प्रतिवादी काकीले गरेको बयानको आधारमा किटानी जाहीर पीडितको घा जाँच केश फारमको आधारमा प्रतिवादी काकी कसुरदार ठहरिएको हुँदा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता २०७४ दफा ६७ को उपदफा (१) को (ख) बमोजीम थुनामा राखी मुद्दाको पुर्पक्षका लागि मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता २७४ दफा ८० बमोजीम प्रतिवादी काकीलाई मोरङ

कारागारमा राखेको छ ।

प्रतिवादी काकीको बयानलाई आधारमा तत्काल ज्यान मार्ने उद्योगमा पुर्पक्षका लागि थुनिएका मोरङ राजधानी इट्टा उद्योगका सञ्चालक मियाँलाई रिहाइ गर्न र दोषीलाई कारवाही गर्न मियाँको भाई सुफियान खान, माजीत खान र छिमेकी नवीन रेग्मी लगायतले मोरङ जिल्ला अदालतसँग पत्रकार सम्मेलन मार्फत आग्रह गरेका छन् ।

लामा विरटनगरमा उपचार गराउँदा गराउँदै विना रिफर गरि काठमाडौं उपचारका लागि गएको भनेता पनि त्यो बहानामात्र भएको आफन्तको आरोप छ ।

दुई पक्ष विच भएमा सम्झौता अनुसार लामाले करिब १ करोड रकम प्रालिमा तिर्नुपर्ने भएकोले त्यो रकम तिर्नु नपरोस भन्दै विभिन्न लफडाहरू गर्दै आएको छ । अहिले पनि बाहिरको युवाहरू लगाएर इट्टा भट्टा कब्जामा लिएको आफन्तहरूले आरोप लगाएका छन् ।

नेटा बेटीके बीचने
विभेद बय कस
दोकोके स्कुल भेषु ।

भएको एक महिना भित्र निर्वाचन गरिसक्ने संघको विधान रहेको छ ।

विभिन्न क्षेत्रमा योगदान पुर्याउने उद्योगी-व्यवसायी, पत्रकारलाई सम्मान समेत गरिएको थियो । मोरङ व्यापार संघलाई अर्थमन्त्रालयको सल्लाहकार घोषणा समेत गरिएको छ । सो कार्यक्रममा मोरङ व्यापार संघका अध्यक्ष प्रकाश मुन्गाको अध्यक्षतामा सम्पन्न भएको थियो ।

औषधी व्यवसायी श्रेष्ठले गरे ६९ पटक रक्तदान

विराटनगर । विराटनगर ट्राफिकचोकका औषधि व्यवसायी हरिमोहन श्रेष्ठले ९१ औं पटक रक्तदान गरेका छन् ।

नोबेल शिक्षण अस्पतालमा उपचारत भएर वैगुनधुराकी ७९ वर्षीय रत्नमाया लिम्बूका लागि उनले शुक्रबार रक्तदान गरेका हुन् । बीएण्डसी अस्पताल विर्तामोडमा उपचार गर्दा निको नभएपछि रेफर गरी नोबेल अस्पताल विराटनगर ल्याइएकी लिम्बूलाई डाक्टरले भने अनुसार एक पिन्ट ताजा रगतको लागि श्रेष्ठले रक्तदान गरेका हुन् ।

लिम्बूलाई चाहिने रगत ए पोजेडिभ मिलेपछि श्रेष्ठले रक्तदान गरेको विरामीका नाती महेश राईले बताए । श्रेष्ठले दिएको एक पिन्ट रगत चढाएपछि लिम्बूलाई अस्पतालले डिस्चार्ज गरेको राईले बताए । यसभन्दा अगाडि श्रेष्ठले गत

भदौ ७ गते गाईजात्राको दिन मोरङ उर्लावारीका सञ्जय माझीका लागि ९० औं पटक रक्तदान गरेका थिए ।

भदौ ६ गते राति उर्लावारी-४ वरगाछीमा भएको मोटरसाइकल दुर्घटनामा परि माझीको अस्पताल भर्ना गरिएका उनको करड भौँचिएर छातिमा रगत जमेको र शल्यक्रियाका लागि ए पोजेडिभको ताजा रगत आवश्यक भएको डाक्टरले भनेकाले श्रेष्ठले रक्तदान गरेर सहयोग पुर्याएको विरामीका दाजु भोलानाथ माझीको भनाई छ ।

श्रेष्ठले तीन-तीन महिनामा रगतको आवश्यक परेका विरामीलाई दिउँसो राति केही नभनी रगत दिँदै आएका छन् । ८९ औं पटकमा उनले वैशाख १९ गते खोटाङ चिसापानीकी उर्मिला राईका लागि उनले रक्तदान गरेका थिए । त्यसपछि उनले तीन महिना पुनसाथ रक्तदान गर्न खोजेपनि कोरोना खोप लगाएको २४

दिनपछि मात्र पाइने भएपछि ढिलो गरी भदौमा मात्र रक्तदान गरेका थिए ।

कम्तीमा एक सय पटक रगत दिने रहिरहने श्रेष्ठले बताए । विराटनगरमा १ सय पटक भन्दा बढी रगत दिनेमा डा. केएन ठाकुरको कीर्तिमान छ । तर ठाकुरले अहिले वृद्धावस्थाका कारण दिन छाडेका छन् । विराटनगरका अर्का रक्तदाता घनश्याम राठीले ६२ पटक रगत दिएका छन् । यसै नेपालमा प्रेमसागर कर्मचार्य (काठमाडौं) १६७ पटक र बढी पटक रक्तदान गर्ने नेपालीमा अर्जुन मैनाली छन् ।

हाल अमेरिकामा रहेका मैनालीले २०० पटक रक्तदान गरिसकेका छन् । यस अवधिमा उनले दिएको रगत ६ सय जनाको जीवन रक्षाका लागि उपयोग भएको जनाइएको छ ।

अस्पतालकै जगतमा एक मात्र सुरक्षा अस्पताल

सुरक्षा अस्पताल प्रा.लि.सबैको सहयोगले स्वी रोग तथा प्रसूती सेवा पाँचौं वर्ष पुरा गरेर छैटौं वर्षमा प्रवेश गरेको र नवजात शिशुको उपचार क्षेत्रमा वर्षमा प्रवेश गर्नुका साथै छाल छड तथा नशा रोग, painless प्रसूती सेवा, Emergency सेवा लगायत अत्याधिक भरपर्दो (ICU/MICU, NICU) तथा जेनरल वार्डमा विभिन्न प्रविधिहरू सहितको सुविधा सफल सेवा संचालन भएको सबै सेवा ग्राहीहरूमा जानकारी गराउँदछौं ।

हाती सेवाहरू :-

- ★ स्वी रोग तथा प्रसूती सम्बन्धी सम्पूर्ण सेवाहरू
- ★ रोग सम्बन्धी (PICU, NICU With Ventilator) सेवा
- ★ जनरल फिजिसियन सेवा
- ★ जनरल सर्जरी तथा हाडजोडनी नशा रोग सम्बन्धी सम्पूर्ण सेवा
- ★ Minor & Major surgery सेवा
- ★ Laparoscopic surgery (दुर्वीन द्वारा अप्रेशन) सेवा
- ★ इन्टरभेनसल स्पाइन एण्ड क्रोनिक पेन म्यानेजमेन्ट
- ★ 24 Hours Emergency सेवा
- ★ विशेष डाक्टरहरू द्वारा ओ.पी.डी. सेवा
- ★ २४ घण्टा ल्याब सेवा, एम्बुलेन्स सेवा र फार्मसी सेवा
- ★ इनफर्टिलिटी क्लिनिक सेवा
- ★ X-Ray, ECG, ECHO, USG, HSG, Cystoscopy

सुरक्षा अस्पताल प्रा.लि.

वीरेन्द्र सभागृह अगाडी

सम्पर्क नं. ०२१-५३६९४१

१८

विवाह गर्न नगर्ने हतार
जसरी छ शिक्षा र संस्कार

वीस वर्ष पुगेपछि मात्र विवाह गर्नु र गराउँनु, उमेर पुगेर अधिको विवाह सामाजिक र कानुनी अपराध हो । त्यस्तो अपराध गर्नेलाई जरिवाना र कैद सजाय हुने हुने कानुनी व्यवस्था छ ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

क्राइम अपरेशन
CRIME OPERATION

प्रबन्ध निर्देशक : हिरालाल साह ९८४२२०५८१६ सम्पादक/प्रकाशक : श्याम सुन्दर सुतिहार
९८४२२०७४२, ९८०७३५२२९३ कार्यालय विराटनगर-११ कम्प्युटर लेआउट: विजय कु. मण्डल
मुद्रक: बाबा प्रिन्टर्स अफसेट प्रेस, विराटनगर-७ ईमेल: crimeoperation@gmail.com

सतपाढीकाय

फेरी पनि कोरोनाकै संसार

दुई वर्ष पहिले शुरू भएको कोरोना भाईरसले विश्वलाई नै संकटमा पारेको थियो। जसका कारण विश्वकै अर्थतन्त्र धारासाहीको हुनका साथै मानवीय क्षति समेत भएका थियो। कोरोना संक्रमणबाट बच्नको लागि विभिन्न किसिमको खोपहरु पनि उत्पादन भयो त्यो खोप लगाएर केही हद सम्म संक्रमण कम भएको थियो। तर पुन अहिले नयाँ भेरियन्टको कोर 'ना भाईरस' देखा परेपछि सत्यलाएको मानव जीवन फरीपनि त्रासमै भएको छ। दक्षिण अफ्रिकामा देखा परेको कोभिडको नयाँ भेरियन्टले विश्व स्वास्थ्य संगठन (डब्ल्यूएचओ) का उच्च अधिकारी नै चिन्तामा परिसकेको छ। कोरोना भाईरस विरुद्ध बनेको खोपहरु नयाँ भेरियन्टका लागि प्रभावकारी नहुने विश्वहरू बताई सकेको छ। नयाँ भेरियन्टको भाईरस दक्षिण अफ्रिकासँगै योल्डवान, इजराइल र भारत लगायतका मुलुकमा समेत देखा परिसकेको छ। त्यसैले जति छिटो सतर्कता अपनाउन सक्थौ, स्वास्थ्य सुरक्षाका मापदण्ड लागू गर्न सक्थौ, जोगिन उपायको खोजी गर्थौ त्यही नै कोरोनाबाट बच्ने एक मात्र उपाय हुन सक्छ।

नेपालको सन्दर्भमा सरकारको काम गराई हेर्ने हो भने विपत्ती आएपछि मात्र त्यसको लागि आवश्यक जोडो गर्दछ। आएको आपत्तीलाई जडै विसर्ने हामी नेपालीको वानी नै हो। कोरोना संक्रमण कम भएको मात्र के थियो। हामी मास्क लगाउने, भीतक दूरी कायम गर्ने, सावुनपानीले हात धुने, स्पाँटाइजरको प्रयोग गर्ने तथा स्वास्थ्य सुरक्षाका मापदण्ड अवलम्बन गर्ने छोडि दिएका छौ। त्यसैगरी भीडभाड, सम्मेलन, गोप्री, जुलुस, हाडवजार समेत शुरूवात गरिसकेको अवस्था छ। जबकि नयाँ भेरियन्ट कोरोना भईरस पहिलेको भन्दा 'खतरनाक' हुन सक्ने डब्ल्यूएचओले भनिसको छ। त्यसर्थ हामी आफैले भिडभाडमा नजाने, मास्क अनिवार्य लगाउने, सावुनपानीले बारम्बार हात धुने, सेनिटाइजरको प्रयोग गर्ने, सामाजिक दूरी कायम गर्ने, अनावश्यक घरबाहिर नजाने लगायतका विधीहरु अपनाए हामी सजिलै कोरोनाको संक्रमणबाट बच्न सक्छौ।

नयाँ भेरियन्टको कोरोना भाईरसको संक्रमणबाट बच्न बेलाभै त्यसको व्यवस्थापन गर्ने जरुरी छ। स्वास्थ्यको अवस्था कस्तो छ भने, विगतमा कोरोना संक्रमण फैलिएका बेला अक्सिजन र बेडको समेत अभावमा खुला अकाश मुनि उपचार गराएको अनुभव हामीसंग ताजै छ। त्यसैले कोभिड व्यवस्थापनका लागि खाद्यधानको जोडो, औषधीको व्यवस्थापन, स्वास्थ्य सामग्रीहरूका जोडो, स्वास्थ्यमा देखिएको जनशक्ति अभावलाई परिपूर्ति गर्ने उपाय अस्पतालहरूमा शैया स्थित, अक्सिजन प्लान्टको व्यवस्थापन लगायतको पूर्व तयारी गर्न जरुरी छ। तर हाम्रा देशका र 'जानीतिक दलहरूले यी सब कुरामा ध्यान दिनु भन्दा पनि आफ्नो व्यक्तिगत स्वार्थमा ढुवैको छ। हाल सम्पन्न भएको नेकपा एमालेको अधिवेशनमा व्यक्तिलाई सर्व शक्तिमान बनाउन कसैलाई केही योल दिएनन्। तसैगरी माओवादीमा पनि व्यक्तिवाद हावी छ। नेपाल कांग्रेसमा त फन नातावाद प्रत्यय पाएको प्रष्ट देखिन्छ। त्यसैले र 'जानीतिक दलका नेताहरूले व्यक्तिगत स्वार्थ भन्दा माथि उठेर देशको जनतालाई करी नयाँ भेरियन्टको कोरोना संक्रमणबाट कसरी जोगाउन सकिन्छ त्यता तिर सबै नेताहरूले मिलेर सोचन जरुरी छ।

साप्ताहिक राशिफल

	मेघ (बु, च, चो, ता, लि, लु, ले, लो, अ) : दम्पतिमा घरायसी विषयलाई लिएर वादविवाद बढेर असमहबारी बढ्ने सम्भावन छ। मनोरञ्जन र भ्रमणको योग छ।
	बृष (इ, उ, ए, ओ, वा, वि, वु, वे, वो) : वाणीको प्रभावले महत्वपूर्ण काम गर्ने छ। हाले सम्पन्न भएको नेकपा एमालेको अधिवेशनमा व्यक्तिलाई सर्व शक्तिमान बनाउन कसैलाई केही योल दिएनन्। तसैगरी माओवादीमा पनि व्यक्तिवाद हावी छ। नेपाल कांग्रेसमा त फन नातावाद प्रत्यय पाएको प्रष्ट देखिन्छ। त्यसैले र 'जानीतिक दलका नेताहरूले व्यक्तिगत स्वार्थ भन्दा माथि उठेर देशको जनतालाई करी नयाँ भेरियन्टको कोरोना संक्रमणबाट कसरी जोगाउन सकिन्छ त्यता तिर सबै नेताहरूले मिलेर सोचन जरुरी छ।
	मिथुन (क, कि, कु, घ, उ, छ, के, को, ह) : युवा वर्गका लागि रमाइलो वातावरणको अवसर मिल्ने छ। इष्टमित्रका सहयोगले महत्वपूर्ण काम गर्ने।
	कर्कट (हि, हु, हे, हो, डा, डि, डु, डो, डे) : युवावर्गका लागि मनोरञ्जन एवं प्रेम प्रसङ्गमा रमाउने योग रहनुका साथै कतै भ्रमणमा जाने योग छ।
	सिंह (मा, मि, मु, मे, मो, टा, टि, टु, टो) : उच्च मनोबल रहनाले महत्वपूर्ण काममा सफलता मिल्ने छ। भने वादविवादमा समेत जित तपाइकै हुने छ।
	कन्या (टो, प, पी, पु, पा, ड, पे, पो) : घरायसी र पारिवारीक विषयले चिन्ता बढाउने छन। बौद्धिक क्षेत्रका काममा सफलता मिल्ने योग रहेको छ।
	तुला (रा, री, रु, रे, रो, ता, ती, तु, ते) : भोग विलासका सामग्री हरूको किनमेलमा पैसा खर्च गराउला। काममा विघ्न बाधाहरु आउन सक्नेछन।
	बृश्चिक (तो, ना, नि, नु, ने, नो, या, पिय, यु) : बुद्धिको प्रभावले ठुला-ठुला समस्या हरूमा समाधान निकाललाई योग छ। मित्रहरुको सहयोग राम्रो रहने छ।
	धनु (भा, भो, भा, भू, भु, घ, फा, ड, भे) : धार्मिककाममा महत्वपूर्ण सहभागिता जनाउनुपर्दछ। व्यापारीवर्गका लागि मनगरे आमदानीको योग छ।
	मकर (भो, जा, जी, जु, जे, ख, खि, खु, खे, गा, गी) : धार्मिक उव समाजिक काममा मान सम्मान मिल्ने योग छ। महीनाको उत्तरार्धमा सामाज्यवादविवादमा समेत तान्ने छ।
	कुम्भ (गु, गे, गो, सा, सी, सु, से, सो, द) : सानो तिनी चोटपटकको सम्भावना र हेकावे सतर्कता अपनाउनु होला। भाग्यले राम्रै साथ दिनाले सफलता मिल्नेछ।
	मीन (दी, डु, डु, ड, डे, दो, च, ची) : उच्च मनोबल रहनाले महत्वपूर्ण काममा सफलता मिल्ने छ। भने वादविवादमा समेत जित तपाइकै हुने छ।

हुलाकी मार्ग : इतिहासको अन्तर्दृष्टि र भविष्यको अवसर

अजय कुमार फा
"देशको सर्वाङ्गीण विकासमा सडक यातायात, जसमा भौतिक, पूर्वाधारले महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको हुन्छ। यातायातको अभावमा देशको आर्थिक तथा सामाजिक विकास पिछडिएको अवस्थामा रहने कुरा वित्तेका अनुभवबाट सिद्ध भइसकेको छ। कृषि, उद्योग तथा अन्य राष्ट्रिय अर्थ-व्यवस्थामा उत्पादन, वितरण र विनिमय प्रक्रियाको लागि यातायात सेवामा विस्तार हुनु जरुरी भएको हुँदा योजनावद्ध विकास कार्य र, प्रारम्भ भएदेखि नै सडक यातायातको अभावलाई संकभर बाँडो हटाउन यसको निर्माणमा प्राथमिकता प्रदान गर्दै आएको हो। अधिराज्यका अधिकांश जिल्ला अझै सडक यातायातको सुविधाबाट वञ्चित भएर रहेका हुँदा दीर्घकालीन लक्ष्यको आधारमा तर्जुमा गरिएको थियो। पाँचौ योजनामा मुख्यतः चौथो योजनामा निर्माण कार्य प्रारम्भ भएका सडकहरूले नै महत्त्व पाएका छन" पाँचौ पञ्चवर्षीय योजना (२०३२-२०३७) का शब्दहरू।

चौथो पञ्चवर्षीय योजना (२०२७-२०३२) समाप्त हुँदै गर्दा महेन्द्र राजमार्ग, उत्तर-दक्षिण राजमार्ग र मध्यपहाडी राजमार्गहरू निर्माणाधीन अवस्थामा नै थिए। ती सडकहरूमा पाँचौ पञ्चवर्षीय योजनाको लागि ८६९ किमि सडक निर्माण गर्नु नै अधिकतम लक्ष्य थियो। त्यसमा पनि कालोपत्रे गर्नेसम्मको काम ३४४ किमि सडकमा मात्र थियो। आज पन्थौ पञ्चवर्षीय योजना (२०७४/७६-२०८१/८२) चलिरहेका देशमा ११ हजार किमिभन्दा बढीको राजमार्गको उपलब्धता छ। यस योजनाले सघन, सन्तुलित, सुलभ, सुरक्षित, गुणस्तरीय एवम् दिगो सडक पूर्वाधारको विकासको सोच बनाएको छ। राष्ट्रिय सडक सञ्जालको विस्तार गरी आर्थिक-सामाजिक विकास, व्यापार सहजीकरण मार्फत आर्थिक समृद्धि हासिल गर्ने लक्ष्य लिएको छ। निश्चय पनि नेपाल देशको लागि यो ठूलो उपलब्धि हो।

राजा वीरेन्द्रको शासनकालको चौथो वर्षमा तत्कालीन राष्ट्रिय पञ्चायतले सार्वजनिक सडक ऐन, २०३१ बनायो। ऐनले देशका बाटोहरूलाई चार पल्लेमा अर्थात् राजमार्ग, सहायक मार्ग, जिल्ला मार्ग र शहरी मार्ग गरी वर्गीकरण गरेको छ। यो ऐन आउनुअघि चौथो पञ्चवर्षीय योजनामा मार्ग (मोटर चल्ने) र बाटो (मोटर नचल्ने) भनी मुख्य रूपमा वर्गीकरण गरिएको थियो। मार्ग भन्नाले राजमार्ग, मुख्यमार्ग, क्षेत्रीयमार्ग र बाटो भन्नाले चक्रेटो, घोडेटो र गोरेटो भनी स्पष्ट गरिएको थियो।

सडक विभागको सन् २०२०/२१ को तथ्यांक अनुसार वर्तमान समयमा देशमा ११ हजार १७८.९२ किमि राष्ट्रिय राजमार्गको उपलब्धता छ। प्रदेशहरूको स्तरमा हेर्ने हो भने प्रदेश १ मा, २ हजार ३८९.०८, प्रदेश २ मा १ हजार ४६६.२, बागमतीमा २ हजार ४४४, गण्डकीमा १ हजार ६३३.७०, लुम्बिनीमा २ हजार ४४०.०२, कर्णालीमा एक हजार ३४४.४२ र सुदूरपश्चिममा १ हजार ६२९.१८ गरी १३ हजार ४४९.४३ किमि सडकको उपलब्धता छ। यस्तै राष्ट्रिय राजमार्ग सम्बन्धी सडक विभागको तथ्यांक अनुसार प्रदेश १ देखि सम्पूर्ण प्रदेशमा क्रमशः १ हजार ८९२.८६, ९९४.७४, १ हजार ८८९.६८, १ हजार २९९.९७, २ हजार ३८५.१०, १ हजार ४४९.१९, १ हजार ३९४.३८ गरी ११ हजार १७८.९२ किमि राजमार्ग सडकको उपलब्धता छ।

कतै समय, आफ्नै मुलुकको कुनै कुनै स्थानमा जानका लागि मिराटुर भारत गएर फेरि नेपाल पस्नुपर्ने अवस्था थियो। तर अब त्यो अवस्था छैन, इतिहासमा परिणत भइसकेको छ। देशभित्रै घुमघाम गर्न छिमेकी मुलुक गइरुल्लुपर्ने बाध्यताको अन्त्य सडकहरूको विकास र विस्तारको कारणले भएको हो। सडकले मानिसको यात्रा समय र यात्रा खर्चमा कमी ल्याएको छ। यसो हुनाको कारणले मानिसले आफूले गर्ने यात्राको पटक, दूरी वा उद्देश्यमा पनि बृद्धि गरेको छ। पहिलेका मानिस आवश्यकताको कारणले यात्रा गर्थे। तर आजका मानिस सम्भावनाको आधारमा पनि यात्रा गर्दछन्। मानिसको जीवनामा सडकको महत्त्व कति छ भन्ने सवालको जवाफ यति छोटो हुन सक्दैन।

राजविराजको विराटनगर संगको सम्बन्ध अरु शहरको भन्दा धेरै सघन छ। राजविराजबाट जिल्ला बाहिर जाने-आउनेको संख्या राजविराज-विराटनगर रूटमा सबैभन्दा बढी हुन्छ।

उपचार, वाणिज्य, पढाइ, घरवास, जोगवनी नाकबाट भारतयात्रा आदि उद्देश्यले सप्तरीवासी विराटनगरको यात्रा गर्दछन्। पहिले पहिले, सीधा विराटनगर जाने यात्रुलाई इटहरी गएर विराटनगरतर्फ लाग्नुपर्ने हुन्थ्यो। तर इनरुवा-दुहवी सहायक सडकको कारणले अहिले इटहरी गईरखनुपर्ने छैन। इनरुवाबाट सीधा पूर्व दुहवी निस्कन पाइँदछ १४ किमीको दूरी बचत भएको छ। जसले गर्दा गाडी र सवारीको तेल, पैसा र समयको ठूलो बचत भएको छ।

महेन्द्र राजमार्ग र कोशी राजमार्ग आपसमा इटहरीमा पुगेर जोडिन्छन्। सुनसरी जिल्लाको पश्चिमी सीमा भएर जाने महेन्द्र राजमार्ग र यस जिल्लाको पूर्वी सीमा भएर जाने कोशी राजमार्गसँग जिल्लाको ग्रामीण भेगलाई जोड्ने काम यस इनरुवा-दुहवी सडकले गरेको छ। महेन्द्र राजमार्ग र कोशी राजमार्गलाई ग्रामीण भेगमा इनरुवा-दुहवी सडकले जोड्ने काम पनि गरेको छ। यस सडकको निर्माणको श्रेय प्रतिनिधिसभा सदस्य तथा पूर्वमन्त्री विजयकुमार गच्छदारलाई दिइन्छ। यस भेगमा सिंचाइ प्रणालीको पनि पहुँच छ। तर यस भेगको कृषि क्षेत्र र कृषक वर्गले यसको लाभ उठाउन सकेको देखिँदैन।

हाल, इनरुवा-दुहवी सडक कै इनरुवादखि १० किमी तल लोकहीबाट विराटनगर जोड्ने सडक बन्दै गरेको छ। यो सडक हुलाकी राजमार्गको हिस्साको रूपमा लोकही-विराटनगर खण्ड हो। यो सडक चालू भएपछि राजविराजबाट विराटनगरको लागि निस्कने यात्रुलाई २० किमी दूरीको बचत हुनेछ। लोकहीबाट नरसिंहटप्पु-रामनगर भूट्टा-हरिनगरा-चिमडी हुँदै यो सडक बरगाछी (विराटनगर) मा निस्कन्छ। राजविराजदेखि भूट्टा जिल्लासम्मको २२५ किमी हुलाकी राजमार्गको यो महत्वपूर्ण हिस्सा हो। हुलाकी राजमार्ग भएर राजविराजदेखि सिरहा जाँदा लगभग ६० किमी पर्दछ। जबकि अहिले राजविराजबाट रूपनी-लहान-चौहर्वा हुँदै सिरहा पुग्दा ८० किमी पार गर्नुपर्छ। ८० र ६० बीचको २० किमीको लाभ यस खण्डको हुलाकी राजमार्ग पूर्ण रूपमा तयार भएपछि मात्र यात्रुले पाउने छन्। हुलाकी राजमार्ग भएर राजविराजदेखि जनकपुर (कदमचोक) जाँदा ८५ किमी पर्दछ। जबकि अहिले राजविराजबाट रूपनी-लहान-लुम्बिनी नाकबाट भारतयात्रा आदि उद्देश्यले सप्तरीवासी विराटनगरको यात्रा गर्दछन्। पहिले पहिले, सीधा विराटनगर जाने यात्रुलाई इटहरी गएर विराटनगरतर्फ लाग्नुपर्ने हुन्थ्यो। तर इनरुवा-दुहवी सहायक सडकको कारणले अहिले इटहरी गईरखनुपर्ने छैन। इनरुवाबाट सीधा पूर्व दुहवी निस्कन पाइँदछ १४ किमीको दूरी बचत भएको छ। जसले गर्दा गाडी र सवारीको तेल, पैसा र समयको ठूलो बचत भएको छ।

महेन्द्र राजमार्ग र कोशी राजमार्ग आपसमा इटहरीमा पुगेर जोडिन्छन्। सुनसरी जिल्लाको पश्चिमी सीमा भएर जाने महेन्द्र राजमार्ग र यस जिल्लाको पूर्वी सीमा भएर जाने कोशी राजमार्गसँग जिल्लाको ग्रामीण भेगलाई जोड्ने काम यस इनरुवा-दुहवी सडकले गरेको छ। महेन्द्र राजमार्ग र कोशी राजमार्गलाई ग्रामीण भेगमा इनरुवा-दुहवी सडकले जोड्ने काम पनि गरेको छ। यस सडकको निर्माणको श्रेय प्रतिनिधिसभा सदस्य तथा पूर्वमन्त्री विजयकुमार गच्छदारलाई दिइन्छ। यस भेगमा सिंचाइ प्रणालीको पनि पहुँच छ। तर यस भेगको कृषि क्षेत्र र कृषक वर्गले यसको लाभ उठाउन सकेको देखिँदैन।

हाल, इनरुवा-दुहवी सडक कै इनरुवादखि १० किमी तल लोकहीबाट विराटनगर जोड्ने सडक बन्दै गरेको छ। यो सडक हुलाकी राजमार्गको हिस्साको रूपमा लोकही-विराटनगर खण्ड हो। यो सडक चालू भएपछि राजविराजबाट विराटनगरको लागि निस्कने यात्रुलाई २० किमी दूरीको बचत हुनेछ। लोकहीबाट नरसिंहटप्पु-रामनगर भूट्टा-हरिनगरा-चिमडी हुँदै यो सडक बरगाछी (विराटनगर) मा निस्कन्छ। राजविराजदेखि भूट्टा जिल्लासम्मको २२५ किमी हुलाकी राजमार्गको यो महत्वपूर्ण हिस्सा हो। हुलाकी राजमार्ग भएर राजविराजदेखि सिरहा जाँदा लगभग ६० किमी पर्दछ। जबकि अहिले राजविराजबाट रूपनी-लहान-चौहर्वा हुँदै सिरहा पुग्दा ८० किमी पार गर्नुपर्छ। ८० र ६० बीचको २० किमीको लाभ यस खण्डको हुलाकी राजमार्ग पूर्ण रूपमा तयार भएपछि मात्र यात्रुले पाउने छन्। हुलाकी राजमार्ग भएर राजविराजदेखि जनकपुर (कदमचोक) जाँदा ८५ किमी पर्दछ। जबकि अहिले राजविराजबाट रूपनी-लहान-लुम्बिनी नाकबाट भारतयात्रा आदि उद्देश्यले सप्तरीवासी विराटनगरको यात्रा गर्दछन्। पहिले पहिले, सीधा विराटनगर जाने यात्रुलाई इटहरी गएर विराटनगरतर्फ लाग्नुपर्ने हुन्थ्यो। तर इनरुवा-दुहवी सहायक सडकको कारणले अहिले इटहरी गईरखनुपर्ने छैन। इनरुवाबाट सीधा पूर्व दुहवी निस्कन पाइँदछ १४ किमीको दूरी बचत भएको छ। जसले गर्दा गाडी र सवारीको तेल, पैसा र समयको ठूलो बचत भएको छ।

केही महत्त्व पूर्ण टेलिफोन नम्बरहरू		
ठेठफल	अस्पताल	प्रहरी
विराटनगर वारुणायन ४२००००		प्रांतिजल हेमप्रकाशिय ०२१-४३५००१
इटहरी वारुणायन ५८००७०	कोशी अ.अ.इ.म.र.के.सी ०४२२३४	जिल्ला प्रहरी कार्यालय ५३०३५८, ५३२५०७१, ७००
धरान वारुणायन ५२००९९	रंगेली अस्पताल ५८००४८	नगर प्र.का. विराटनगर ५२१८५०, ५२०३५७, ७७०
इनरुवा वारुणायन ५६००७०	आँखा अस्पताल ५२३७०५	इ.प्र.का. रंगेली ०२००८०७३०
ठेठफल वारुणायन ०२३-५८००७०	सुख्खा अस्पताल प्रा.वि. ०२१-५३६९४९, ५२२८०७	इ.प्र.का. उर्लावारी ०२१-५४०००२
मकपुर वारुणायन ०२३-५२००७०	इ.प्र.के.सी ५८०२७५३७७, ५८०२७५३७७	सिमा प्रहरी चौकी ०२१-४३५८४०
इ.प्र.के.सी सेवा		
वि.वि.सि. गो.रु. ५३६३५३		
तेरौरी रंगेली ५८००४८		
विराटनगर उपतानपा ५२२२३६		

श्रीमतिको १३ औं पुन्यतिथीमा ५ लाख अक्षको ट्रष्ट घोषण

विराटनगर । बृहत मधेशी नागरिक समाजको केन्द्रीय अध्यक्ष सूर्यनाथ प्रसाद सिंहले श्रीमति बिल्टी देवी सिंहको १३ औं पुन्यतिथीमा ५ लाख अक्षकोपोको ट्रष्ट घोषण गरेको छ ।

उक्त घोषणा बृहत मधेशी नागरिक समाज केन्द्रीय कार्य समिति विराटनगर परिवार नेपाल कुशवाहा कल्याण समाज केन्द्रीय कार्य समिति काठमाण्डौले सिंहको श्रीमति बिल्टी देवी सिंहको ७२ वर्षको उमेरमा मंसिर ४ गते असाध्यै निधन भएकोमा श्रद्धाञ्जली सभामा सिंहले सो घोषणा गरेको हो ।

सिंहले आमा स्व.जगिया देवी सिंह (नन्दी), स्व.श्रीमति बिल्टीदेवी सिंह र स्व. छोरी साजको नाम लाई जोडेर जगिया नन्दी साज कुशवाहा मेमोरियल ट्रष्ट स्थापना गर्ने घोषणा गरेको छ ।

लागुऔषध र चोरी

मुद्दाका फरार प्रतिवादी पक्राउ

विराटनगर । लागुऔषध मुद्दा र चोरी मुद्दाका फरार प्रतिवादीहरूलाई पक्राउ गरिएको छ ।

पक्राउ पर्नेहरूमा लागुऔषध मुद्दाका सुनसरी धरान उप-महानगरपालिका वडा नं. ७ का ४१ वर्षीय तीसरा सिद्धी र चोरी मुद्दाका मोरङ कटहरी गाउँपालिका वडा नं. १ का २२ वर्षीय सुरज कामत रहेका छन् । दुवैजनालाई सम्मानित सुनसरी र मोरङ अदालतबाट कैद भुक्तानको लागी विहीवार कारागार चलाइ गरिएको छ ।

लागुऔषध मुद्दाका सम्मानित सुनसरी जिल्ला अदालतबाट २०७९ पुस २७ गतेको सजाय निर्धारण फैसला आदेशले क्रमशः १ वर्ष १ महिना २४ दिन कैद र १ लाख जरिवाना भई लगत नं. ७२२२ मा कैद तथा जरिवाना बरेनु रहि असुल गर्न बाँकी रहेको थियो ।

सिद्धीलाई चोरी मुद्दाका सम्मानित उच्च अदालत विराटनगरको २०७८ भदौ २३ गतेको सजाय निर्धारण फैसला आदेशले क्रमशः १ वर्ष ६ महिना कैद र १५ हजार जरिवाना भई लगत नं. ५८१ मा कैद जरिवाना बरेनु रहि असुल गर्न बाँकी रहेको थियो ।

कामतलाई १ नम्बर प्रदेश प्रहरी कार्यालय, रिटबाट खटिएको प्रहरी टोलीले खोजतलास गर्दै जाँदा गाउँघरमा नै लुकाइछपी बसेको अवस्थामा विहीवार फेला पारी पक्राउ गरि सम्मानित जिल्ला अदालतमा दाखिला गरिएको थियो ।

कोरोना (COVID-19) भाइरसका बरिमा जनहितमा जारी सूचना

१. कसरी सर्फ कोरोना भाइरस ?

क) नाकबाट निस्कने सिगानबाट, ख) फोहरहातबाट, ग) राम्रो संग नपाकेको माछा, मासु र तरकारीबाट, घ) भाइरसबाट प्रभावित व्यक्तिको सम्पर्कबाट

२. कोरोना भाइरसका लक्षण के-के हुन सक्छन्

क) सिगान वागिरहुनु, ख) घाँटी सुन्नु तथा दुख्नु, ग) पखाला लाग्नु, घ) वास्ता हुनु, ङ) लगातार टाउको दुख्नु, च) लगातार ज्वरो आउनु, छ) सास फेर्ने गाहो हुनु ।

३. यसबाट बच्न के-के गर्नु ?

क) साबुन पानीले राम्रो संग हात धुने, ख) खानेकुरा धोइपखाली राम्रोसँग पकाउने, ग) मास्क प्रयोग गर्ने, घ) भिडभाडमा नजाने, ङ) सक्भर होटल, रेष्टुरेन्टको खाना नखाने च) चरा, मूसा, विरालो, कुकुर जस्ता जनावरबाट टाढा रहने ।

कटहरी गाउँपालिका मोरङ प्रदेश नं. १

श्वासनलीको संक्रमण के हो र कसरी जोगिने ?

श्वासनलीको संक्रमण भनेको के हो ?

नाक, मुख, घाँटी वा फोक्सोमा हुने कुनैपनि किसिमको संक्रमणलाई श्वासप्रश्वास नलीको संक्रमण भनिन्छ। साधारणतया यस्तो संक्रमण जीवाणुको कारणले हुन्छ तर जीवाणुको कारणले पनि हुन सक्छ ।

गम्भीर खालको चोट लागेमा वा टाउकोमा चोटपटक लागेको विरामी लामो समयसम्म ओछ्यानमा पल्टिरहनु पर्ने भएमा उसको फोक्सोको चाल र गतिमा कमी आउँछ। जसले गर्दा फोक्सोभित्रबाट निस्कने खकारलाई विरामीले खोकेर बाहिर निकाल्न सक्दैन। यसरी फोक्सोभित्र जमेको खकारले संक्रमण गराउने र संक्रमणलाई भन्नु खराब बनाई जटिल बनाउँछ ।

घाँटी र फोक्सोमा संक्रमण हुने कारण पिनास हुने (साइनसिटिस) घाँटीको संक्रमण (फाराइन जाइटिस)

स्वरनलीमा संक्रमण (लाराइन जाइटिस)

कानको मध्य भागमा संक्रमण (ओटोमाइडिया)

विषाणुबाट पनि श्वासप्रश्वास नलीमा गम्भीर संक्रमण हुनसक्छ जस्तै निमोनिया साथै नाक, मुख र घाँटीमा संक्रमित साधनहरु जस्तै रुमाल, मास्क, ओछ्यान, सिरक, आदि प्रयोग गरेमा वा प्रदुषित हावामा विरामीले श्वासप्रश्वास लिएमा श्वासप्रश्वास नलीमा संक्रमण हुने गर्दछ ।

संक्रमणका लक्षणहरु विरामीलाई उच्च ज्वरो (९९-१०२ डिग्री) आउँछ र धेरै पसिना आउँछ ।

विरामीलाई श्वास फेर्न गाह्रो हुन्छ र छिटोछिटो श्वास फेर्छ । श्वास फेर्दा असाधारण फोह आउँछ (जस्तै सुसेलेको आवाज वा सुईसुई आवाज आउँछ) ।

खोक्रा फोक्सोभित्र खकार धेरै जमेको कारणले खोकी धेरै

विराटनगर । मधेशी स्वास्थ्य कमी फोरम, नेपाल प्रदेश नं. १ र फोरम समर्थित जिल्ला प्रतिनिधीहरूले सामाजिक विकास मन्त्री जयराम यादवलाई स्वागत तथा सम्मान गरेका छन् ।

प्रदेश नं. १ सामाजिक विकास मन्त्रालयको सभाहलमा फोरमको प्रदेश कार्यसमितिका पदाधिकारी र विभिन्न जिल्लाका प्रतिनिधीहरूले एक कार्यक्रमको आयोजना गरी मन्त्री यादवलाई सम्मानपत्र र खादा ओढाएर सम्मान गरेको हो ।

स्वागत तथा सम्मान कार्यक्रममा मधेशी स्वास्थ्यकमी फोरम, नेपालका महासचिव कुण्डलाल यादवले स्वागत मन्तव्यको दिदै नेपालको जनसंख्याको चाप बढ्दै गएकोले गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न कर्मचारी दरबन्दी थप्नुपर्ने, सरुवा/बढुवाको लागि समन्वय कार्यालयहरु हुनु पर्ने र एकीकृत सेवा प्रणालीलाई विस्तार गर्नुपर्नेमा जोड दिएका थिए ।

त्यसैगरी मधेशी स्वास्थ्यकमी फोरम, नेपाल मोरङका अध्यक्ष राज कुमार वासले कोभिड महामारीको बेलामा पनि स्वास्थ्यकमीहरूले फ्रन्ट लाईनमा रहेर दिनाराको जनताको सेवा गरेकोले उचित भत्ता नपाएको, मधेशी दलित आदिवासी स्वास्थ्य कमीहरूलाई बढुवामा भेदभाव गरिएको, विगत ६ महिनासम्म पनि विभिन्न मागहरु राखेर चरणबद्ध आन्दोलन गर्दा केही मागहरु मात्र पूरा भएको र बाँकी महत्त्वपूर्ण मागलाई सम्बोधन गरिनुपर्ने अपेक्षा राखेको

चर्को लाग्छ तर विरामीको कमजोरी र खकार बाक्लो गाढा हुने भएकोले विरामीले खोकेर खकार बाहिर निकाल्न असमर्थ हुन्छ ।

पहेंलो रङ्ग वा रगत मिसिएको बाक्लो खकार धेरै मात्रामा फोक्सोमा जमेको हुन्छ ।

विरामीको पूरा शरीरमा पीडा हुन्छ र दैनिक गर्नुपर्ने कामकाज गर्दा पनि थकाइ लाग्छ ।

संक्रमणबाट जोगिने के गर्ने ?

घर वरपरको वातावरण स्वाच्छ राख्ने जस्तै धुलो, धुवाँ मुक्त राख्ने ।

घरेलु पाल्नु जनावरबाट विरामीलाई टाढा राख्ने ।

विरामीको वरपर भिडभाड हुन नदिने र भेट्न आउने

आगन्तुकहरूलाई नियन्त्रण गर्ने ।

जलवियोजन हुन नदिन विरामीलाई तातो भोकिलो पदार्थ जस्तै पानी जुस र सुप प्रशस्त पिउन दिने किनकि ज्वरो र पसिना आउनाले शरीरबाट भोकिलो पदार्थ धेरै खेर गएको हुन्छ ।

विरामीलाई त्याग्नो बनाई राख्ने चिसोबाट बचाउने ।

विरामीलाई राम्ररी हावा चल्ने कोठामा राख्ने ।

विरामीलाई सुत्पाए ओछ्यानमा आराम गराउने बेलामा शरीरको पछाडीपट्टि तक्रिया राखेर

विरामीलाई सिधा आसनमा सुत्नुपर्ने ।

संक्रमण फैलनबाट रोक्नका लागि विरामीको उपचार र हेरचाह

विराटनगर । मधेशी स्वास्थ्य कमी फोरम, नेपाल प्रदेश नं. १ र फोरम समर्थित जिल्ला प्रतिनिधीहरूले सामाजिक विकास मन्त्री जयराम यादवलाई स्वागत तथा सम्मान गरेका छन् ।

प्रदेश नं. १ सामाजिक विकास मन्त्रालयको सभाहलमा फोरमको प्रदेश कार्यसमितिका पदाधिकारी र विभिन्न जिल्लाका प्रतिनिधीहरूले एक कार्यक्रमको आयोजना गरी मन्त्री यादवलाई सम्मानपत्र र खादा ओढाएर सम्मान गरेको हो ।

स्वागत तथा सम्मान कार्यक्रममा मधेशी स्वास्थ्यकमी फोरम, नेपालका महासचिव कुण्डलाल यादवले स्वागत मन्तव्यको दिदै नेपालको जनसंख्याको चाप बढ्दै गएकोले गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न कर्मचारी दरबन्दी थप्नुपर्ने, सरुवा/बढुवाको लागि समन्वय कार्यालयहरु हुनु पर्ने र एकीकृत सेवा प्रणालीलाई विस्तार गर्नुपर्नेमा जोड दिएका थिए ।

त्यसैगरी मधेशी स्वास्थ्यकमी फोरम, नेपाल मोरङका अध्यक्ष राज कुमार वासले कोभिड महामारीको बेलामा पनि स्वास्थ्यकमीहरूले फ्रन्ट लाईनमा रहेर दिनाराको जनताको सेवा गरेकोले उचित भत्ता नपाएको, मधेशी दलित आदिवासी स्वास्थ्य कमीहरूलाई बढुवामा भेदभाव गरिएको, विगत ६ महिनासम्म पनि विभिन्न मागहरु राखेर चरणबद्ध आन्दोलन गर्दा केही मागहरु मात्र पूरा भएको र बाँकी महत्त्वपूर्ण मागलाई सम्बोधन गरिनुपर्ने अपेक्षा राखेको

अधि र पछि साबुन र पानीले राम्ररी हात धुने ।

श्वासप्रश्वास नलीमा संक्रमण भएका विरामीको हेरचाह गर्ने बेलामा र विरामीसँग बस्ने बेलामा मुख छोप्ने मास्क लगाउने ।

ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु विरामीले लगाएको मुख छोप्ने मास्क कम्तिमा दुई दिनमा एकपटक धुनुपर्छ ।

विरामीले प्रयोग गर्ने श्वासप्रश्वासका साधानहरु जस्तै

अक्सिजन मास्क, श्वास फेर्ने मेसिन स्पाइरोमिटरको एन्टिसेप्टिक भोलले सफा गर्ने सो नपाएमा साबुनपानीले सफा गर्ने ।

प्रोटिनयुक्त पोषिलो खानेकुरा खाने जस्तै मासु, माछा, अण्डा र दूधजन्य पदार्थ, गेडागुडी र रेसायसक्त

तरकारीहरु खुवाउने गर्नुपर्छ ।

यदि विरामी आफै वा हेरचाह गर्ने व्यक्तिको सहायतामा बस्न सक्छ भने श्वास प्रश्वास र फोक्सोको

चालमा मद्दत पुर्‍याउने अन्य आसन वा तरिका पनि अपनाउनु सकिन्छ।

फिजियो थेरापिस्ट वा नर्सले श्वासप्रश्वाससँग सम्बन्धित व्यायामहरु सिकाउनेछ ।

श्वासप्रश्वासको व्यायामले फोक्सोलाई फैलाउन मद्दत पुर्‍याउँछ।

श्वासप्रश्वास गतिमा सुधार ल्याउँछ।

फोक्सोमा जमेको खकारमा हलचल पैदा गरी निकाल्न सजिलो बनाउँछ ।

विराटनगर । मधेशी स्वास्थ्य कमी फोरम, नेपाल प्रदेश नं. १ र फोरम समर्थित जिल्ला प्रतिनिधीहरूले सामाजिक विकास मन्त्री जयराम यादवलाई स्वागत तथा सम्मान गरेका छन् ।

प्रदेश नं. १ सामाजिक विकास मन्त्रालयको सभाहलमा फोरमको प्रदेश कार्यसमितिका पदाधिकारी र विभिन्न जिल्लाका प्रतिनिधीहरूले एक कार्यक्रमको आयोजना गरी मन्त्री यादवलाई सम्मानपत्र र खादा ओढाएर सम्मान गरेको हो ।

स्वागत तथा सम्मान कार्यक्रममा मधेशी स्वास्थ्यकमी फोरम, नेपालका महासचिव कुण्डलाल यादवले स्वागत मन्तव्यको दिदै नेपालको जनसंख्याको चाप बढ्दै गएकोले गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न कर्मचारी दरबन्दी थप्नुपर्ने, सरुवा/बढुवाको लागि समन्वय कार्यालयहरु हुनु पर्ने र एकीकृत सेवा प्रणालीलाई विस्तार गर्नुपर्नेमा जोड दिएका थिए ।

त्यसैगरी मधेशी स्वास्थ्यकमी फोरम, नेपाल मोरङका अध्यक्ष राज कुमार वासले कोभिड महामारीको बेलामा पनि स्वास्थ्यकमीहरूले फ्रन्ट लाईनमा रहेर दिनाराको जनताको सेवा गरेकोले उचित भत्ता नपाएको, मधेशी दलित आदिवासी स्वास्थ्य कमीहरूलाई बढुवामा भेदभाव गरिएको, विगत ६ महिनासम्म पनि विभिन्न मागहरु राखेर चरणबद्ध आन्दोलन गर्दा केही मागहरु मात्र पूरा भएको र बाँकी महत्त्वपूर्ण मागलाई सम्बोधन गरिनुपर्ने अपेक्षा राखेको

विराटनगर । मधेशी स्वास्थ्य कमी फोरम, नेपाल प्रदेश नं. १ र फोरम समर्थित जिल्ला प्रतिनिधीहरूले सामाजिक विकास मन्त्री जयराम यादवलाई स्वागत तथा सम्मान गरेका छन् ।

प्रदेश नं. १ सामाजिक विकास मन्त्रालयको सभाहलमा फोरमको प्रदेश कार्यसमितिका पदाधिकारी र विभिन्न जिल्लाका प्रतिनिधीहरूले एक कार्यक्रमको आयोजना गरी मन्त्री यादवलाई सम्मानपत्र र खादा ओढाएर सम्मान गरेको हो ।

स्वागत तथा सम्मान कार्यक्रममा मधेशी स्वास्थ्यकमी फोरम, नेपालका महासचिव कुण्डलाल यादवले स्वागत मन्तव्यको दिदै नेपालको जनसंख्याको चाप बढ्दै गएकोले गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न कर्मचारी दरबन्दी थप्नुपर्ने, सरुवा/बढुवाको लागि समन्वय कार्यालयहरु हुनु पर्ने र एकीकृत सेवा प्रणालीलाई विस्तार गर्नुपर्नेमा जोड दिएका थिए ।

त्यसैगरी मधेशी स्वास्थ्यकमी फोरम, नेपाल मोरङका अध्यक्ष राज कुमार वासले कोभिड महामारीको बेलामा पनि स्वास्थ्यकमीहरूले फ्रन्ट लाईनमा रहेर दिनाराको जनताको सेवा गरेकोले उचित भत्ता नपाएको, मधेशी दलित आदिवासी स्वास्थ्य कमीहरूलाई बढुवामा भेदभाव गरिएको, विगत ६ महिनासम्म पनि विभिन्न मागहरु राखेर चरणबद्ध आन्दोलन गर्दा केही मागहरु मात्र पूरा भएको र बाँकी महत्त्वपूर्ण मागलाई सम्बोधन गरिनुपर्ने अपेक्षा राखेको

विराटनगर । मधेशी स्वास्थ्य कमी फोरम, नेपाल प्रदेश नं. १ र फोरम समर्थित जिल्ला प्रतिनिधीहरूले सामाजिक विकास मन्त्री जयराम यादवलाई स्वागत तथा सम्मान गरेका छन् ।

प्रदेश नं. १ सामाजिक विकास मन्त्रालयको सभाहलमा फोरमको प्रदेश कार्यसमितिका पदाधिकारी र विभिन्न जिल्लाका प्रतिनिधीहरूले एक कार्यक्रमको आयोजना गरी मन्त्री यादवलाई सम्मानपत्र र खादा ओढाएर सम्मान गरेको हो ।

स्वागत तथा सम्मान कार्यक्रममा मधेशी स्वास्थ्यकमी फोरम, नेपालका महासचिव कुण्डलाल यादवले स्वागत मन्तव्यको दिदै नेपालको जनसंख्याको चाप बढ्दै गएकोले गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न कर्मचारी दरबन्दी थप्नुपर्ने, सरुवा/बढुवाको लागि समन्वय कार्यालयहरु हुनु पर्ने र एकीकृत सेवा प्रणालीलाई विस्तार गर्नुपर्नेमा जोड दिएका थिए ।

त्यसैगरी मधेशी स्वास्थ्यकमी फोरम, नेपाल मोरङका अध्यक्ष राज कुमार वासले कोभिड महामारीको बेलामा पनि स्वास्थ्यकमीहरूले फ्रन्ट लाईनमा रहेर दिनाराको जनताको सेवा गरेकोले उचित भत्ता नपाएको, मधेशी दलित आदिवासी स्वास्थ्य कमीहरूलाई बढुवामा भेदभाव गरिएको, विगत ६ महिनासम्म पनि विभिन्न मागहरु राखेर चरणबद्ध आन्दोलन गर्दा केही मागहरु मात्र पूरा भएको र बाँकी महत्त्वपूर्ण मागलाई सम्बोधन गरिनुपर्ने अपेक्षा राखेको

पेटमा हातले हलुका थिच्दा फोक्सोमा हावा भरिएको महसुस गर्न मद्दत पुर्‍याउँछ ।

नाकबाट फोक्सोभित्र हावा तान्ने र मुखबाट हावा छोड्ने ।

खोक्रो अभ्यास गर्नु भन्दा १० मिनेट अगाडि विरामीलाई

तातोपानी बाफ लिन लगाउनुपर्छ। यसले फोक्सो र श्वासप्रश्वास नलीमा भएका नरम बनाई निकाल्न मद्दत गर्छ ।

श्वासप्रश्वास नलीको संक्रमण भएको विरामीले भित्रैदेखि विस्तारै

गहिरो सास तान्ने र छोड्ने पक्रिया प्रसस्त मात्रामा नगरेमा उसको

फोके भन कमजोर हुन जान्छ। तर विरामी कमजोर छ, भित्रैदेखि

गहिरो सास तान्न छोड्न वा फेर्न नसक्ने अवस्थाको भएमा सास फेर्ने

मेसिन स्पाइरोमिटरको प्रयोगबाट श्वासप्रश्वास गराउन सकिन्छ।

यसले फोक्सोलाई स्वास्थ्य बनाई राख्न मद्दत पुर्‍याउँछ। यस

मेसिनबाट विस्तारै सास तान्ने छोड्ने तरिका पनि सिक्न सकिन्छ ।

सास फेर्ने मेसिन स्पाइरोमिटरको प्रयोग गरी प्रत्येक

१५देखि २० घण्टामा १०,१५ पटक सास फेर्ने गर्नुपर्छ ।

वा जिज्योथेरापिस्टको निर्देशनअनुसार राख्न र निको हुन सक्रिय हुनुपर्छ ।

स्रोत: राष्ट्रिय स्वास्थ्य, सूचना तथा संचार केन्द्र ।

विराटनगर । मधेशी स्वास्थ्य कमी फोरम, नेपाल प्रदेश नं. १ र फोरम समर्थित जिल्ला प्रतिनिधीहरूले सामाजिक विकास मन्त्री जयराम यादवलाई स्वागत तथा सम्मान गरेका छन् ।

प्रदेश नं. १ सामाजिक विकास मन्त्रालयको सभाहलमा फोरमको प्रदेश कार्यसमितिका पदाधिकारी र विभिन्न जिल्लाका प्रतिनिधीहरूले एक कार्यक्रमको आयोजना गरी मन्त्री यादवलाई सम्मानपत्र र खादा ओढाएर सम्मान गरेको हो ।

स्वागत तथा सम्मान कार्यक्रममा मधेशी स्वास्थ्यकमी फोरम, नेपालका महासचिव कुण्डलाल यादवले स्वागत मन्तव्यको दिदै नेपालको जनसंख्याको चाप बढ्दै गएकोले गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न कर्मचारी दरबन्दी थप्नुपर्ने, सरुवा/बढुवाको लागि समन्वय कार्यालयहरु हुनु पर्ने र एकीकृत सेवा प्रणालीलाई विस्तार गर्नुपर्नेमा जोड दिएका थिए ।

त्यसैगरी मधेशी स्वास्थ्यकमी फोरम, नेपाल मोरङका अध्यक्ष राज कुमार वासले कोभिड महामारीको बेलामा पनि स्वास्थ्यकमीहरूले फ्रन्ट लाईनमा रहेर दिनाराको जनताको सेवा गरेकोले उचित भत्ता नपाएको, मधेशी दलित आदिवासी स्वास्थ्य कमीहरूलाई बढुवामा भेदभाव गरिएको, विगत ६ महिनासम्म पनि विभिन्न मागहरु राखेर चरणबद्ध आन्दोलन गर्दा केही मागहरु मात्र पूरा भएको र बाँकी महत्त्वपूर्ण मागलाई सम्बोधन गरिनुपर्ने अपेक्षा राखेको

विराटनगर । मधेशी स्वास्थ्य कमी फोरम, नेपाल प्रदेश नं. १ र फोरम समर्थित जिल्ला प्रतिनिधीहरूले सामाजिक विकास मन्त्री जयराम यादवलाई स्वागत तथा सम्मान गरेका छन् ।

प्रदेश नं. १ सामाजिक विकास मन्त्रालयको सभाहलमा फोरमको प्रदेश कार्यसमितिका पदाधिकारी र विभिन्न जिल्लाका प्रतिनिधीहरूले एक कार्यक्रमको आयोजना गरी मन्त्री यादवलाई सम्मानपत्र र खादा ओढाएर सम्मान गरेको हो ।

स्वागत तथा सम्मान कार्यक्रममा मधेशी स्वास्थ्यकमी फोरम, नेपालका महासचिव कुण्डलाल यादवले स्वागत मन्तव्यको दिदै नेपालको जनसंख्याको चाप बढ्दै गएकोले गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न कर्मचारी दरबन्दी थप्नुपर्ने, सरुवा/बढुवाको लागि समन्वय कार्यालयहरु हुनु पर्ने र एकीकृत सेवा प्रणालीलाई विस्तार गर्नुपर्नेमा जोड दिएका थिए ।

त्यसैगरी मधेशी स्वास्थ्यकमी फोरम, नेपाल मोरङका अध्यक्ष राज कुमार वासले कोभिड महामारीको बेलामा पनि स्वास्थ्यकमीहरूले फ्रन्ट लाईनमा रहेर दिनाराको जनताको सेवा गरेकोले उचित भत्ता नपाएको, मधेशी दलित आदिवासी स्वास्थ्य कमीहरूलाई बढुवामा भेदभाव गरिएको, विगत ६ महिनासम्म पनि विभिन्न मागहरु राखेर चरणबद्ध आन्दोलन गर्दा केही मागहरु मात्र पूरा भएको र बाँकी महत्त्वपूर्ण मागलाई सम्बोधन गरिनुपर्ने अपेक्षा राखेको

विराटनगर । मधेशी स्वास्थ्य कमी फोरम, नेपाल प्रदेश नं. १ र फोरम समर्थित जिल्ला प्रतिनिधीहरूले सामाजिक विकास मन्त्री जयराम यादवलाई स्वागत तथा सम्मान गरेका छन् ।

प्रदेश नं. १ सामाजिक विकास मन्त्रालयको सभाहलमा फोरमको प्रदेश कार्यसमितिका पदाधिकारी र विभिन्न जिल्लाका प्रतिनिधीहरूले एक कार्यक्रमको आयोजना गरी मन्त्री यादवलाई सम्मानपत्र र खादा ओढाएर सम्मान गरेको हो ।

स्वागत तथा सम्मान कार्यक्रममा मधेशी स्वास्थ्यकमी फोरम, नेपालका महासचिव कुण्डलाल यादवले स्वागत मन्तव्यको दिदै नेपालको जनसंख्याको चाप बढ्दै गएकोले गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न कर्मचारी दरबन्दी थप्नुपर्ने, सरुवा/बढुवाको लागि समन्वय कार्यालयहरु हुनु पर्ने र एकीकृत सेवा प्रणालीलाई विस्तार गर्नुपर्नेमा जोड दिएका थिए ।

विराटनगर । मधेशी स्वास्थ्य कमी फोरम, नेपाल प्रदेश नं. १ र फोरम समर्थित जिल्ला प्रतिनिधीहरूले सामाजिक विकास मन्त्री जयराम यादवलाई स्वागत तथा सम्मान गरेका छन् ।

प्रदेश नं. १ सामाजिक विकास मन्त्रालयको सभाहलमा फोरमको प्रदेश कार्यसमितिका पदाधिकारी र विभिन्न जिल्लाका प्रतिनिधीहरूले एक कार्यक्रमको आयोजना गरी मन्त्री यादवलाई सम्मानपत्र र खादा ओढाएर सम्मान गरेको हो ।

स्वागत तथा सम्मान कार्यक्रममा मधेशी स्वास्थ्यकमी फोरम, नेपालका महासचिव कुण्डलाल यादवले स्वागत मन्तव्यको दिदै नेपालको जनसंख्याको चाप बढ्दै गएकोले गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न कर्मचारी दरबन्दी थप्नुपर्ने, सरुवा/बढुवाको लागि समन्वय कार्यालयहरु हुनु पर्ने र एकीकृत सेवा प्रणालीलाई विस्तार गर्नुपर्नेमा जोड दिएका थिए ।

व्यापारीको गोठामा छापा

ठूलो परिणामका अवैध कपडा बरामद

विराटनगर । भारतदेखि तस्करी गरि भण्डारण गरेर राखिएको गोठामा प्रहरीले छापा मारेर ठूलो परिमाणको कपडा बरामद गरेको छ ।

विराटनगर महानगर पालिका वडा नं. ९ भानुटोलबाट एक जना व्यापारीले तस्करी गरि ल्याएको कपडा प्रहरीले शुक्रवार छापा हानेर बरामद गरेको हो ।

१ नम्बर प्रदेश प्रहरी कार्यालय विराटनगरको रिट र गणको सादा पोशाकको प्रहरीले विनोद अग्रवालको घरमा गण्डाण गरि राखिएको ३५ बोरा कपडा बरामद गरेको मोरङ प्रहरीले जनाएको छ । बरामद गरेको कपडा विराटनगर का व्यापारी बन्नु अग्रवालको रहेको सुरक्षा स्रोतले जानकारी दिएको छ । बच्चुले भारतदेखि अवैध रूपमा तस्करी गरेर कपडा ल्याउने गर्दछन् ।

लागुऔषध गाँजा सहित दुई पक्राउ

उदयपुर । उदयपुर चौदण्डि गढी नगरपालिका ४ नम्मा चौकबाट गाँजा सहित २ जना पक्राउ परेका छन् ।

पक्राउ पर्ने मा सप्तरी सप्तकोशी नगरपालिका वडा नं. ९ कमलपुर का २९ वर्षीय जिवछ मण्डल र १९ वर्षीय रमेश कुमार सरदार रहेका छन् ।

ट्रक दुर्घटनामा दुईको मृत्यु

ताप्लेजुङ, र ताप्लेजुङको विरिजंगा गाउँपालिका वडा नं. ३ मोखिम स्थितमा ट्याक्टर दुर्घटनाबाट २ जनाको मृत्यु, २ जना घाइते भएका छन् ।

शुक्रवार ओरबपाबाट कुन्जरी तर्फ गोलिया लिई जाँदै गरेको मेपत ६८९३ नम्बरको ट्याक्टर अनियन्त्रित भई सडकबाट अन्धाजी २०० मिटर तल खसी दुर्घटना हुँदा चालक सोही स्थानका फुडलादिनाका २३ वर्षीय अमिन लिम्बु सहित २५ वर्षीय बसन्त लिम्बु, १५ वर्षीय समिर लिम्बु र १९ वर्षीय सुसन

उनले क्यारिड गराएर भण्डारण गर्ने र व्यापारीले भनेको ठाउँमा पुर्‍याउने जिम्मा लिने गर्दछन् । यसरी क्यारिड गरेको कपडा गन्तव्यसम्म पुर्‍याउँदा उनले पिस हिसावले व्यापारीसँग पैसा लिने गर्दछन् । प्रहरीले शुक्रवार बरामद गरेको कपडा लाखौं मुल्य बराबरको रहेको छ । १ बोरा मा ५० देखि ७० पिस कपडा हुने गर्दछ । बरामद गरेको कपडा भेन्ट, साडी, कुर्ता सुरुवाल लगायतका सामान रहेका छन् ।

बच्चुले तस्करी गरि ल्याएको कपडा बसपार्क पूर्वमा रहेको उनका मामा विनोदको घरको गोठामा ल्याएर राखे गरेका थिए । उनले भारतदेखि तस्करीको कपडा ल्याउन दुई दर्जन भरिया प्रयोग गर्दछन् । कपडा गोठामासम्म भरियाले ल्याइपुर्‍याउँदा ५ सय देखि एक हजार रूपैयाँसम्म दिने गरेका छन् ।

बुधवार इलाका प्रहरी कार्यालय बेल्दारीबाट खटिएको प्रहरी टोिले चेकजाँच गर्दा स. ११ प. ९७९ नम्बरको मोटरसाइकलमा सवार रहेका उनिहरूको साथबाट ६ सय ग्राम गाँजा बरामद गरेको हो । पक्राउ परेका दुवैजनालाई मोटरसाइकल सहित इलाका प्रहरी कार्यालय बेल्दारी थप अनुसन्धान गरिरहेको छ ।

लिम्बु घाइते भएका थिए । घाइते बसन्त र अमिनलाई हेलिकप्टर द्वारा घोषा धरान र सुसनलाई एम्बुलेन्स द्वारा अस्पताल पठाइएको थियो र घाइते मध्ये बसन्तको घोषा धरानमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको छ भने समिरको प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र तेल्लोकमा पुर्‍याउन साथ मृत्यु भएको थियो र अन्य घाइते अमिन लिम्बुको घोषा धरानमा र सुसन लिम्बुको तेल्लोक प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र उपचार भइरहेको छ र घटना सम्बन्धमा इलाका प्रहरी कार्यालय तेल्लोकबाट थप अनुसन्धान भइरहेको छ ।

कोरोना (COVID-19) माइटरसका बारेमा जनहितमा जारी सूचना

१. कसरी सार्छ कोरोना भाइरस ?

क) नाकबाट निस्कने सिगानबाट, ख) फोहरहातबाट, ग) राम्रो संग नपाकेको माछा, मासु र तरकारीबाट, घ) भाइरसबाट प्रभावित व्यक्तिको सम्पर्कबाट

२. कोरोना भाइरसका लक्षण के-के हुन सक्छन्

क) सिगान बगिरहनु, ख) घाँटी सुन्नु तथा दुख्नु, ग) पखाला लाग्नु, घ) बान्ता हुनु, ङ) लगातार टाउको दुख्नु, च) लगातार ज्वरो आउनु, छ) सास फेर्न गाह्रो हुनु ।

३. यसबाट बच्न के-के गर्ने ?

क) साबुन पानीले राम्रो संग हात धुने, ख) खानेकुरा धोइपखाली राम्रोसंग पकाउने, ग) मास्क प्रयोग गर्ने, घ) भिडभाडमा नजाने, ङ) सक्भर होटल, रेस्टुरेन्टको खाना नखाने च) चरा, मूसा, विरालो, कुकुर जस्ता जनावरबाट टाढा रहने ।

जहदा गाउँपालिका तीरुंग प्रदेश नं. १

भीष्म पितामह की यह १०

नीतियां जो आपनाइगा, वहीं सफलता पाइका

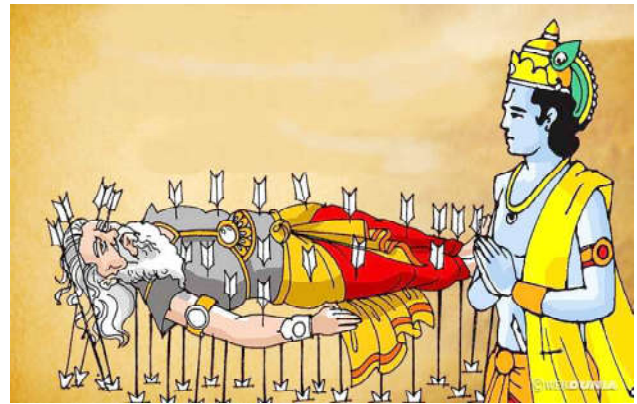
अनिरुद्ध जोशी

भीष्म ने युद्ध के पहले और बाद में बहुत ही महत्वपूर्ण बातें कही थी । ऐसी कई बातें थी जिसे उन्होंने धृतराष्ट्र, दुर्योधन, कृष्ण, अर्जुन और युधिष्ठिर से कहा था । शरशय्या पर लेटे भीष्म ने युधिष्ठिर को संबोधित करके सभी को उपदेश दिया । उनके उपदेशों में राजनीति, नीति, जीवन और धर्म की गूढ़ बातें होती थी । आओ जानते ही कि भीष्म ने क्या कहा था ।

१. ऐसे वचन बोलो जो, दूसरों को प्यारे लगें । दूसरों को बुरा भला कहना, दूसरों की निन्दा करना, बुरे वचन बोलना, यह सब त्यागने के योग्य हैं । दूसरों का अपमान करना, अहंकार और दम्भ, यह अवगुण हैं ।

२. त्याग के बिना कुछ प्राप्त नहीं होता । त्याग के बिना परम आदर्श की सिद्धि नहीं होती । त्याग के बिना मनुष्य भय से मुक्त नहीं हो सकता । त्याग की सहायता से मनुष्य को हर प्रकार का सुख प्राप्त हो जाता है । ३. सुख दो प्रकार के मनुष्यों को मिलता है । उनको जो सबसे अधिक मूर्ख हैं, दूसरे उनको जिनमें बुद्धि के प्रकाश से मनुष्य को देख लिया है । जो लोग बीच में लटक रहे हैं, वे दुखी रहते हैं ।

४. जो पुरुष अपने भविष्य पर अधिकार रखता है (अपना पथ आप निश्चित करता है, दूसरों की कठपुतली नहीं बनता) जो समयानुकूल तुरन्त विचार कर सकता है और उस पर आचरण

करता है, वह पुरुष सुख को प्राप्त करता है । आलस्य मनुष्य का नाश कर देता है ।

५. सनातन काल से जब-जब किसी ने स्त्री का अपमान किया है, उसका निश्चित ही विनाश हुआ है । भीष्म पितामह ने युधिष्ठिर को बताया कि, स्त्री का पहला सुख उसका सम्मान ही है । उसी घर में लक्ष्मी का वास रहता है, जहां स्त्री प्रसन्न रहती है । जिस घर में स्त्री का सम्मान न हो और उसे कई प्रकार के दुख दिए जाते हो, उस घर से लक्ष्मी सहित अन्य देवी-देवता भी चले जाते हैं ।

६. भीष्म पितामह ने युधिष्ठिर को बताया कि जब नदी पूरे वेग के साथ समुद्र तक पहुंचती है तो बड़े से बड़े वृक्ष को बहाकर अपने साथ ले जाती है । एक बार समुद्र

ने नदी से पूछा कि तुम्हारा जल प्रवाह इतना तेज और शक्तिशाली है कि उसमें बड़ा से बड़ा पेड़ बह जाता है लेकिन ऐसा क्या है कि छोटी घास, कोमल वेल और नरम पौधों को बहाकर नहीं ला पाती ? नदी ने कहा कि जब मेरे जल का बहाव आता है तो वेले अपने आप फुक जाती है । किंतु पेड़ अपनी कठोरता के कारण यह नहीं कर पाते हैं, इसीलिए मेरा प्रवाह उन्हें उखाड़कर बहा ले आता है ।

७. महाभारत के युद्ध के पहले जब श्रीकृष्ण संधि के लिए हस्तिनापुर आए थे तब भीष्म ने दुर्योधन को यह कहकर समझाया था कि जहां श्रीकृष्ण है, जहां धर्म है, उसी पक्ष की जीत होनी निश्चित है । इसीलिए वेदा दुर्योधन! भगवान् कृष्ण की सहायता से तुम पांडवों के साथ संधि कर लो,

यह संधि के लिए बड़ा अच्छा अवसर हाथ आया है । व्यक्ति को सदा धर्म की ओर ही रहना चाहिए ।

८. भगवान् श्रीकृष्ण की तरह भीष्म पितामह ने भी कहा था कि परिवर्तन इस संसार का अटल नियम है और सबको इसे स्वीकारना ही चाहिए है क्योंकि कोई इसे बदल नहीं सकता ।

९. भीष्म पितामह ने कहा था कि एक शासक को अपने पुत्र और अपनी प्रजा में किसी भी प्रकार का कोई भी भेदभाव नहीं रखना चाहिए । ये शासन में अडिगता और प्रजा को समृद्धि प्रदान करता है ।

१०. भीष्म पितामह ने कहा था कि सत्ता सुख भोगने के लिए नहीं, अपितु कठिन परिश्रम करके समाज का कल्याण करने के लिए होता है । सदैम- महाभारत

शरणार्थी शिविरमा डे केयर भवनको मुख्यमन्त्रीद्वारा समुद्घाटन

विराटनगर । भूपापाको बेलडाँगी स्थित भुटानी शरणार्थी शिविरमा ज्येष्ठ नागरिकहरूको हेरचाहका लागि बनाईएको 'डे केयर भवन' को शनिवार प्रदेश १ को मुख्यमन्त्री राजेन्द्र राईले समुद्घाटन गरेको छ ।

उक्त कार्यक्रमलाई सम्बोधनगर्दै प्रदेश १ का मुख्यमन्त्री राईले शरणार्थीहरूको दिगो व्यवस्थापनका निमित्त प्रदेश सरकारले संघीय सरकारसँग आवश्यक समन्वय र पहलगर्ने बताउँदै शरणार्थीहरूलाई आफ्नै मुलुक पठाउने, तेश्रो मुलुकमा पुर्नवासको व्यवस्था मिलाउने वा नेपालमै व्यवस्थापनका निमित्त कानुनीवाटो खोज्ने विषयलाई सरकारले गम्भीरता पूर्वक लिएको बताए । शरणार्थीहरू

दैनिक जीवन यापनमा आई पर्ने व्यवहारिक समस्या समाधानका निमित्त समेत प्रदेश सरकार हिस्सेदार बनेर जान तयार रहेको मुख्यमन्त्री राईले दावी गरेका थिए । इन्टर नेशनल वेल्फेयर एण्ड सर्पोट फाउन्डेसन अफ अमेरिकाद्वारा शरणार्थी क्याम्पमा दिवा सेवा भवन निर्माण गरिएको हो । शनिवार एक भव्यकार्यक्रमको आयोजनागरि भवनको उद्घाटन गरिएको छ । फाउण्डेशनले करिव ७ महिना अघिदेखि नै भवन निर्माणको कार्य थालेको थियो ।

भवन निर्माणमा हाल सम्म ६५ लाख बराबरको काम भईसकेको छ । हाल विजुलीवती जडान र फाइनल फिनिशसङ्को काममात्र बाँकी रहेको फाउण्डेशनका क्षेत्रीय संयोजक राम बानियाले बताए ।

बेलडाँगी स्थित क्याम्पमा रहेका शरणार्थीहरूको व्यवस्थापनमा सहयोग पुर्‍याउने उदेश्य सहित ३ सय जना आठउन सक्ने क्षमताको डे केयर भवन निर्माण गरिएको उनले जानकारी गराएका थिए ।

भवन भित्र हाल २ वटा टुलुलु हल, एउटा स्टेज र २ वटा अफिस सहितका संरचना निर्माण गरिएका छन् । उक्त भवन क्याम्प भित्र रहेका शरणार्थी सहित बाहिरका ज्येष्ठ नागरिकहरूका लागि समेत निर्माण गरिएको फाउण्डेशनले जनाएका थिए । यसअघि रुखको फेदमु निदाउँदै दिन बिताउँदै आएका शरणार्थीहरूका लागि डे केयर भवन निकै नै लाभदायक सावित हुने फाउण्डेशनको विश्वास छ ।

पदेश नं. १ को मोरङ स्थितपथरी शनिचरेमा १ हजार ५

सय र भूपापाको बेलडाँगी स्थित क्याम्पमा साढे ५ हजार शरणार्थीहरूको बसोवास छ । पथरीको शरणार्थी शिविरमा इन्टर फाउण्डेशनले २ वर्षअघि नै करिव २५ लाखको लागतमा डे केयर भवन निर्माण सम्पन्न गरि हस्तान्तरण गरिसकेको छ ।

त्यसैगरी ज्येष्ठ नागरिक लक्षित दिवा सेवा भवनको उद्घाटन सँगै 'मेरो डान्स कप' र 'मेरो भाईस कप' प्रतियोगिताको समेत शुभारम्भ गरिएको थियो ।

छेरा छेरीमा भेदभाव नगरो । छेरा छेरी ठूँलाई अनिवार्य विद्यालय पठाओ ।

ब्राउन सुगर सहित महिला पक्क

भापा । भापा मेचीनगर नगरपालिका ६ मेची पुल स्थितबाट लागू औषध बाउनसुगर सहित महिलालाई पक्राउ गरिएको छ । पक्राउ पर्नेमा कापा कन्हाई ३ की २४ वर्षीया सरिता विक. रहेकी छिन् । सोमबार लागू औषध नियन्त्रण ब्यूरो कार्करीभट्टाबाट खटिएको प्रहरी

टोलीले चेकजाच गर्दा विक.ले आफ्नी ८ वर्षीया छोरीको साथमा कापाईछिपाई ल्याएको बाउनसुगर २ ग्राम फेला पारे पश्चात उनलाई पक्राउ गरिएको थियो । पक्राउ परेकी विक.को ईलाका प्रहरी कार्यालय काँकडाभट्टाबाट थप अनुसन्धान भइरहेको छ ।

हुलाकी...

आफ्नो २००२ साल मंसिर १४ गतेदेखि २००५ साल वैशाख १६ गते सम्मको प्रधानमन्त्रीत्वकालको अवधिमा तराई मधेशमा पूर्वदेखि पश्चिमसम्म फैलिएको परम्परागत तराई मधेश मार्गलाई हुलाकी मार्ग नामाङ्कित गरी हुलाकी राजमार्गको निर्माण कार्यको थालनी गरेका थिए ।

यस सडकको निर्माण पञ्चमशरेले शुरू गरेकोले यसलाई पञ्च रोड पनि भनिन्थ्यो । यो तराई मधेशको जिल्लाहरू जोड्ने पहुँचमार्ग पनि हो । यस राजमार्गलाई हुलाकी सडक, हुलाकी राजमार्ग, हुलाकी लोकमार्ग, हुलाकी बाटो, पञ्च रोड, पहुँचमार्ग, हुलाकी मार्ग आदि मार्ग पनि भनिन्छ । अहिलेको जस्तो पूर्णरूपमा वस्ती विकास नभइसकेको र यातायातको पहुँच नभएको अवस्था बाँँ पछिल्लो यो हुलाकी बाटो अस्तित्वमा आएको थियो । महेन्द्र राजमार्ग चालू हुनु अघिसम्म हुलाकी राजमार्गको चल्ती थियो । तर पछि यस मार्गको उपेक्षा गरिंदै गयो । उपेक्षा भए जसरी अवस्था विग्रिंदै गयो । पञ्चायती सरकारको व्यापक उपेक्षाका कारण हुलाकी राजमार्गको विकास हुन सकेन ।

महेन्द्र राजमार्गको निर्माणसँगै उक्त राजमार्गदेखि उतरी पहाडी भेगमा उत्तर-दक्षिण राजमार्ग तथा मध्यपहाडी राजमार्ग निर्माणको थालनी भयो । तराईको हुलाकी राजमार्गप्रति ध्यान दिइएन, बल्कि तराईमा पनि महेन्द्र राजमार्गलाई नै आधार मानी उत्तर-दक्षिण सहायक मार्गहरू निर्माण गर्न थालिए । यस प्रकार तराईलाई पूर्व-पश्चिम जोड्ने हुलाकी मार्गको अस्तित्व समाप्त गर्ने र महेन्द्र राजमार्गलाई आधार मानेर मुलुकको उत्तरी-दक्षिणी सीमालाई जोड्ने गरी सडकको सञ्जाल बनाउने नीति अख्तियार गरियो ।

नेपालको कृषि तथा औद्योगिक विकासमा हुलाकी सडकको भूमिका सहयोगी सावित हुन सक्थ्यो तर सरकारले त्यता ध्यान दिएन ।

एकातिर राज्यले मुलुकको सवैभन्दा जेठो यस हुलाकी मार्गको अस्तित्व समाप्त पार्ने योजना बुन्दै थियो भने अर्कोतिर तराई मधेशका जनताले भने पूर्व-पश्चिम हुलाकी मार्गको विकल्पमा बनाइने उत्तर-दक्षिण सहायक मार्गबाट सन्तुष्ट थिएनन् र हुलाकी राजमार्गको पुनरुत्थान हुनै पर्छ भनेर आवाज उठाउँदै आएका थिए । मधेशी जनताको आवाज नेपाल राज्यले सुन्ने प्रयास नगरेको परिदृश्यमा मधेशको वकालत भारतीय दूतावास र भारतीय राजनेता सम्मबाट हुन थाल्यो । नेपाल भ्रमणमा आउने भारतीय प्रधानमन्त्री, मन्त्रीहरूको भ्रमणको क्रममा होस् वा मधेशी नेपाली राजनेताहरू भारत भ्रमणमा जाँदा होस् हुलाकी राजमार्गको चर्चा अनिवार्य हुन थाल्यो ।

सन् १९९० मा नेपालमा ठूलो राजनीतिक परिवर्तन भयो । एकदलीय पञ्चायती राज्यव्यवस्था को अन्त्य भई बहुदलीय राज्यव्यवस्थाको पुनर्संस्थापना भयो । पञ्चायती शासन विरुद्ध आन्दोलन चलिहाँडेको अवस्थामा नेपाल आएर आन्दोलनकारीको हौसला बढाएका चन्द्रशेखर सन् १९९१ मा भारतको प्रधानमन्त्री इंदिरा गान्धीलाई भेटेर हुलाकी राजमार्गको कुरा उठाउँछन् । त्यसले गर्दा राज्यबाट उपेक्षित मधेशी हुलाकी राजमार्ग समाप्त हुँदै जाँदा राष्ट्रको मूलधारबाट फुट्न थालेको थियो । त्यसले गर्दा राज्यबाट उपेक्षित मधेशी हुलाकी राजमार्ग समाप्त हुँदै जाँदा राष्ट्रको मूलधारबाट फुट्न थालेको थियो । त्यसले गर्दा राज्यबाट उपेक्षित मधेशी हुलाकी राजमार्ग समाप्त हुँदै जाँदा राष्ट्रको मूलधारबाट फुट्न थालेको थियो ।

सन् १९९० को राजनीतिक परिवर्तनपछि बन्दै गएको सडक तथा यातायात विकासको योजनामा पनि हुलाकी राजमार्गको कुरा गौण नै देखिन्छ । राजमार्गको बाँस्सा यसले १८ जिल्लाको सदरमुकामलाई कोलापत्रे सडकले जोड्ने सडकलाई प्रमुख प्राथमिकता दियो । जनसहभागिता परिचालन गरी कृषि सडकहरू बनाउने नीति पनि अंगालियो । त्यतिखेर २० वर्षको दीर्घकालीन सडक योजना निर्माण गरिँदै गर्दा वर्षेन ६०० किमीका दरले जम्मा १२ हजार किमी सडक निर्माण गरिने लक्ष्य लिइएको थियो । सदरमुकाम जोड्ने सडकहरू, उत्तर-दक्षिण राजमार्गहरू (उत्तर-दक्षिण भन्नाले महेन्द्र राजमार्गको उत्तरी पहाडी भूभाग बुन्नुपर्छ), मध्यपहाडी पूर्व-पश्चिम राजमार्गहरू, काठमाडौँ-हेटौँडा, सुरुङ्ग मार्ग, काठमाडौँ

दुई दशकपछि सन् २०१० को जनवरीमा प्रधानमन्त्री मनमोहन सिंह (युपीए गठबन्धन) सरकारको विदेशमन्त्री एस.एम. कृष्णाले नेपालको भ्रमण गर्नु । त्यस क्रममा तराई क्षेत्रमा सडकको विकास र निर्माणको लागि समफहारीपत्रमा द्विपक्षीय हस्ताक्षर भयो । त्यसपछि सन् २०११ मा हुलाकी राजमार्गको निर्माणका लागि आवश्यक काम अगाडि बढेको हो ।

हुलाकी राजमार्ग परियोजनाको पहिलो चरणमा तराई जिल्लामा १९ वटा लिंक/हुलाकी सडकहरूको निर्माण समेटिएको छ । यी १९ सडकहरूको कुल लम्बाई ६०५ किलोमिटर हुनेछ, जसमा लगभग ७०० करोड भारतीय रुपैयाँको सहयोग रहेको छ । हाल यसमध्ये २०६ किमीको १० सडक (१४ प्याकेज) को निर्माण कार्य जारी छ । यी सडकबाट ८८ लाख नागरिक लाभान्वित हुने अनुमान गरिएको छ । सडकले मानिसलाई सजिलो पहुँच प्रदान गर्ने मात्र नभई व्यापार र उद्योगको प्रवर्धनमा समेत मद्दत पुग्ने विश्वास लिइएको छ । प्रथम चरणको काम पूरा भएपछि दोस्रो चरणको काम थालिनेछ, जससन्तर्गत ८४५ किमी सडक कभर गरिनेछ ।

हुलाकी राजमार्गको निर्माण प्रगतिको सन्दर्भमा चौथो संयुक्त परियोजना निगरानी समितिले हालै विभिन्न-कन्फ्रिन्सड माध्यमबाट बैठक आयोजना गरी निर्माण कार्यको प्रगतिप्रति सन्तोष व्यक्त गरेको छ । बैठकले यस हुलाकी सडकको समग्र कार्यान्वयनको समीक्षा गर्दै १४ मध्ये १३ सडक प्याकेज पूरा भएकोलाई राम्रो प्रगति मानेको कुरा भएकोको छ । दुवै पक्षले कोभिड महामारीले उत्पन्न गरेको चुनौतीको बावजुद, परियोजनाले राम्रो प्रगति गरेको भन्दै पहिलो चरणको काम अन्तिम चरणमा भएको ठहर गरे ।

भारतको विदेश मन्त्रालयका संयुक्त सचिव (उत्तरी प्रभाग) अनुराग श्रीवास्तव एवं नेपालको भौतिक आधारभूत संरचना तथा यातायात मन्त्रालयका संयुक्त सचिव केशवकुमार शर्माको चौथो संयुक्त परियोजना निगरानी समिति (जेपीएमसी) को सह-अध्यक्षता गरेका थिए ।

लेखक, पत्रकारहरूले लामो समयदेखि हुलाकी राजमार्गको पुनर्निर्माणको विषयमा लेख्दै आएका छन् । राजनीतिक दल र नेताहरूले आवश्यकता दिँदै आएको विषय हो हुलाकी राजमार्ग । संसद र सरकारमा पनि हुलाकी राजमार्गको कुरा उठ्दै आए । तर हुलाकी राजमार्गको निर्माण राष्ट्रिय योजनामा पर्न सकेको थिएन ।

सन् १९९० को राजनीतिक परिवर्तनपछि बन्दै गएको सडक तथा यातायात विकासको योजनामा पनि हुलाकी राजमार्गको कुरा गौण नै देखिन्छ । राजमार्गको बाँस्सा यसले १८ जिल्लाको सदरमुकामलाई कोलापत्रे सडकले जोड्ने सडकलाई प्रमुख प्राथमिकता दियो । जनसहभागिता परिचालन गरी कृषि सडकहरू बनाउने नीति पनि अंगालियो । त्यतिखेर २० वर्षको दीर्घकालीन सडक योजना निर्माण गरिँदै गर्दा वर्षेन ६०० किमीका दरले जम्मा १२ हजार किमी सडक निर्माण गरिने लक्ष्य लिइएको थियो । सदरमुकाम जोड्ने सडकहरू, उत्तर-दक्षिण राजमार्गहरू (उत्तर-दक्षिण भन्नाले महेन्द्र राजमार्गको उत्तरी पहाडी भूभाग बुन्नुपर्छ), मध्यपहाडी पूर्व-पश्चिम राजमार्गहरू, काठमाडौँ-हेटौँडा, सुरुङ्ग मार्ग, काठमाडौँ

उपत्यकाभित्रको भित्री, बाहिरी र सुपर-आउटर रिट्रोरोडहरू र रेडियल रोडहरू र अन्य जिल्ला एवं शहरी सडकहरू गरी ६ हजार किमी र कृषि सडकहरू ६ हजार किमी सडक निर्माणको योजना बुनियो । तर ऐतिहासिक हुलाकी राजमार्ग निर्माणको योजना उल्लेख हुन सकेन ।

तराई मधेशको लाइफ लाइन, तराई मधेशको मेरुदण्ड, पहुँचमार्ग, वैकल्पिक राजमार्ग जस्ता विशेषणले अलङ्कृत हुलाकी राजमार्गको कथा र व्याख्या ठूलो छ । तर यो अहिले बन्न लागेकोमा सबैलाई सन्तोष मिलेको छ । एक दिन यस रोडलाई 'डेड रोड' बनाउने काम भयो तर अहिले यसलाई राष्ट्रिय गौरवको आयोजनामा समेत सामेल गरिएको अवस्था छ । अब यसका भावी विषयमाथि केन्द्रित हुनु सरकारका र रचनात्मक हुनु हो । तर सडकको इतिहास कहिल्यै ओभरलप गर्न सकिने । भारतीय सहयोगको सैद्धान्तिक सहमति २०६१ सालमा भयो । २०६२/६३ को निर्माणपछि भारत सरकारले नेपाल सरकारबाट छनौट भएका १ हजार ४४० किमी सडकहरूको डिजाइन सुपरीवेक्षण र निर्माण तीन चरणमा गर्ने गरी सम्पन्न गर्ने, सो बापत लाने सम्पूर्ण खर्च भारत सरकारले व्यहोने र जग्गा अधिग्रहण, पोल, रूखहरू हटाउने, हुलाकी राजमार्गमा पर्ने सम्पूर्ण पुलहरूको निर्माण नेपालले गर्ने गरी समफहारी भयो ।

राजा महेन्द्रले हुलाकी राजमार्गको समानांतरमा बुरेको फेद हुँदै पूर्व-पश्चिम राजमार्ग बनाउने र त्यहीबाट सम्पूर्ण पहाडी भेगमा उत्तर-दक्षिण वा पूर्व-पश्चिम जहाँ जे ठीक हुन्छ त्यस्तो सडक बनाएर सिंगो पहाडी भेगमा सडक यातायात पुऱ्याउने मार्गचित्र बनाए । महेन्द्र राजमार्ग नेपालको पूर्व-पश्चिम जोड्ने त्यही आधार राजमार्ग हो, जो भूभागको काँकडाभट्टादेखि कञ्चनपुरको महेन्द्रनगरसम्म १०२९ किमी लामो छ । महेन्द्र राजमार्गले तराईको पर्सा जिल्लालाई छोएको छैन र पहाडका मकवानपुर र अर्घाखाँची जिल्ला हुँदै गएको छ । राजा महेन्द्रले २०१९ साल वैशाख १ गते नवलपरासीको गैँडाकोटमा महेन्द्र राजमार्गको शिलान्यास गरेका थिए ।

महेन्द्र राजमार्गको पाँच प्रमुख खण्ड छन् । तीमध्ये मेची-हल्केवर र बुटवल-कोहलपुर-वनवासा खण्डको भारतले, हल्केवर-पथलैयाको सीमित रूपले, हेटौँडा-नारायणघाटको एशियाली विकास बैंकले र नारायणघाट-बुटवल खण्डको बेलायतले निर्माण गरेको हो । महेन्द्र राजमार्गको बाँस्सा यसले पूर्व-पश्चिमलाई एक सूत्रमा जोड्ने बताइएको थियो । तर यस राजमार्गले पहाडी भेगलाई मात्र जोड्ने काम गर्‍यो । तराईको लागि त यो राजमार्ग एक तरहले प्रत्युत्पादक नै सावित भयो । किनभने महेन्द्र राजमार्गको निर्माणको तात्पर्य हुलाकी राजमार्गको अवसान थियो । त्यसले गर्दा राज्यबाट उपेक्षित मधेशी हुलाकी राजमार्ग समाप्त हुँदै जाँदा राष्ट्रको मूलधारबाट फुट्न थालेको थियो । त्यसले गर्दा राज्यबाट उपेक्षित मधेशी हुलाकी राजमार्ग समाप्त हुँदै जाँदा राष्ट्रको मूलधारबाट फुट्न थालेको थियो ।

मुलुकको आर्थिक विकासमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्न सक्ने हुलाकी सडकको अपेक्षित

विकास हुन नसकेका कारण पनि राष्ट्रको विकास गति मन्द भएको हो ।

महेन्द्र राजमार्गलाई आधार बनाएर विर्तामोड, इटहरी, लहान, बर्दibas, हेटौँडा, भरतपुर, बुटवल, गोर्खासँग, भालुवाड, लमही, कोहलपुर, अर्घाखाँडा माथि उत्तर-दक्षिण राजमार्गहरू निर्माण गरिए । त्यसैगरी हुलाकी राजमार्गलाई अनुपयोगी बनाउँदै महेन्द्र राजमार्गबाट दक्षिण भारतीय सीमासम्म जोड्ने गरी सहायक मार्गहरू बनाइए । तर यी सहायक सडकहरूबाट मधेशको आवश्यकता पूर्णतः पूरा हुन सकेन र हुलाकी मार्ग बनाउनुपर्ने माग यावत् कायमै रह्यो । अन्ततः हुलाकी राजमार्गको वास्तविक प्रगति २०६२/६३ सालको दोस्रो जनआन्दोलन पश्चात बनाउने काम भयो तर अहिले यसलाई राष्ट्रिय गौरवको आयोजना आ.व. ४४ अर्ब २७ करोड लगानी हुने यो राष्ट्र गौरवको आयोजना आ.व. २०७४/७५ सम्म सम्पन्न हुनुपर्ने थियो । तर निर्माण कार्यले गति लिएन सकेन । फलस्वरूप आयोजनाको म्याद थप पाँच वर्ष बढाएर आ.व. २०७९/८० सम्म सम्पन्न गर्ने नयाँ मिति तय गरिएको छ । हुलाकी राजमार्ग दुई लेनको पूर्व पश्चिम १९५ किमी फैलिएको सडक हो जो तराई मधेशको २१ वटै जिल्ला सरकारमाहरूलाई जोड्दछ । पूर्व-पश्चिम राजमार्गबाट तराई मधेशका जिल्ला सदरमुकामसम्म जोड्ने ८१७ किमीको ३२ वटा सहायक राजमार्गहरू छन् । यी सबै जोड्दा हुलाकी राजमार्गको लम्बाई १ हजार ७९२ किमी पुग्छ । यस राजमार्गमा हालसम्म ६६ प्रतिशत कालोपत्रे गर्ने कार्य पूरा भएको छ ।

पेशमा सडक यातायातको विकास जति नै सुस्त गतिमा भए पनि हालसम्मको स्थिति को मूल्यांकन गर्दा उल्लेखनीय प्रगति भने अवश्य भएको भन्न सकिन्छ । सडकहरू शरीरका धमनीहरू कै हुन्, जसबाट देशको अर्थतन्त्र चल्छ । उत्पादकलाई बजारसँग र श्रमिकहरूलाई रोजगारसँग जोड्दछ । हुलाकी राजमार्गको निर्माण पनि त्यसैको हिस्सा हो । हुलाकी राजमार्ग बन्न थालेदेखि मधेशको मुहारमा रौनक बढ्न थालेको छ । हुलाकी राजमार्ग पुर्ण क्षमतामा प्रयोगमा आएपछि तराई मधेशको पिछडिएको दक्षिणी भू-भाग पनि प्रदीप्त हुनेछ । हुलाकी सडकको मर्मत, निर्माण एवं सञ्चालनबाट सर्वाधिक फाइदा तराई मधेशका जनता एवं किसानलाई हुनेछ ।

यस राजमार्गले यस भेगको पहुँच विस्तार त गर्ने नै छ । तर यसले यस भेगको आर्थिक मुहारमा पनि रौनक ल्याउनु जरुरी छ । यसका लागि सरकारले आर्थिक मध्यस्थता केन्द्रहरू खोल्नु जरुरी छ । हुलाकी मार्गमा साना-साना आर्थिक क्रियाकलापहरूमा बढि भएको देखिन्छ । तर यस भेगमा कृषि तथा कृषिमा आधारित उद्योग धन्दा खुलाउने पल गर्नु आवश्यक छ । तराई इतिहासको अन्तर्भवहार हो । मूलतः सडक यातायातको अभाव र विविध कारणले मधेशको वर्तमान शिक्षातन्त्रमा व्यतीत भइरहेको छ । मधेशको गुमेको प्रतिष्ठा पुनः कायम गर्न सकिन्छ । (लेखक निजामती कर्मचारीहरूको अधिकारिक ट्रेड यूनियन सचरीका अध्यक्ष हुन् ।)

NEURO HOSPITAL
MULTISPECIALITY HOSPITAL PVT. LTD.

स्त्रीरोग तथा प्रसूती सेवा

हागो सेवाहरू:

- गर्भकालीन देखी सेवा
- सिजेरियन देखी सेवा
- गर्भकालीन देखी सेवा
- गर्भकालीन देखी सेवा
- गर्भकालीन देखी सेवा
- गर्भकालीन देखी सेवा

नवजात शिशु तथा बालरोग सम्बन्धी सेवा

हागो सेवाहरू:

- गर्भकालीन देखी सेवा
- गर्भकालीन देखी सेवा
- गर्भकालीन देखी सेवा
- गर्भकालीन देखी सेवा
- गर्भकालीन देखी सेवा
- गर्भकालीन देखी सेवा

प्र. डा. रोलज कोजी (नेपाल)
डा. सुभाष अग्रवाल

डा. प्रसाद राह
डा. सुभाष अग्रवाल

For More Information
9852032994, 9852032995

+977 021 417484, 416267
www.neurohospital.com.np
Jahada Road, Birtamgar-19, Nepal

कोरोना (COVID-19) माइरसका बरिमा जनहितमा जारी सूचना

१. कसरी सर्छ कोरोना भाईर?

क) नाकबाट निस्कने सिसानबाट, ख) फोहरहातबाट, ग) राम्रो संग नपकेको माछा, मासु र तरकारीबाट, घ) भाइरसबाट प्रभावित व्यक्तिको सम्पर्कबाट

२. कोरोना भाइरसका लक्षण के-के हुन सक्छन्

क) सिसान बागिरहनु, ख) घाँटी सुक्नु तथा दुख्नु, ग) पखाला लाग्नु, घ) बाल्ता हुनु, ङ) लगातार टाउको दुख्नु, च) लगातार ज्वरो आउनु, छ) सास फेर्न गाह्रो हुनु ।

३. यसबाट बच्न के-के गर्ने ?

क) साबुन पानीले राम्रो संग हात धुने, ख) खानेकुरा घोटपखाली राम्रोसंग पकाउने, ग) मास्क प्रयोग गर्ने, घ) भिडभाडमा नजान्ने, ङ) सक्भर होटल, रेस्टुरेन्को खाना नखाने, च) चरा, मुसा, विरालो, कुकुर जस्ता जनावरबाट टाढा रहने ।